

REVISTA NAZISTRA

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” FOCȘANI

FONDATĂ ÎN 1912

ANUL XII — NR. 91—92—93, (SERIE NOUĂ), Ianuarie—Martie 1983

Focșani—aprilie 1983—capitala tinerilor matematicieni din România

Focșani — orașul primei Uniri statornice a românilor — este pentru a treia oară gazda unei olimpiade naționale. După ce, în urmă cu patru ani, în capitala județului nostru a avut loc Olimpiada națională de istorie, iar acum doi ani s-a desfășurat aici Concursul național de limba și literatura română „Mihai Eminescu”, precum și concursurile interjudețene de limba maghiară și limba germană, o săptămână din primăvara acestui an, îi vom avea oaspeți dragi pe cîștigătorii etapei județene a Olimpiadei de matematică.

In scurta lor ședere în Vrancea, îi invităm să cunoască mărturiile trecutului glorios de luptă al poporului român, existente cu prisosință pe aceste locuri — la Focșani, Jiliște, Tișița, Străoane, Mărășești, Soveja, Haret — și, deopotrivă, mărturiile muncii eroice a constructorilor socialismului — prezente pe platformele industriale, la combinatele agrozootehnice, în școli și așezămintele de cultură, în unități comerciale și de ocrotire a sănătății, în cartiere moderne de locuit care te întîmpină mai la tot pasul.

Același ca alte județe ale țării, Vrancea e, după cum afirmă autorul „României pitorești”, „o altă lume”. Această identitate este dată mai ales de specificul creației materiale și spirituale, exprimate în cusături, sculpturi, arhitectură, etnografie și folclor. Aici a fost descoperită „Miorița” — culme a creației literare anonime a poporului român; aici s-au născut sau au trăit Simion Mehedinti, Anghel Saligny, Ioan Mincu, frații Longinescu, Duiliu Zamfirescu și mulți alții reprezentanți de frunte ai științei și culturii naționale.

Preluind, prin învățătură, muncă și creație, zestrea bogată a înaintașilor, tineretul școlar din Vrancea se străduiește să sporească neîncetat, să-i dea strălucire și nobilă potrivit anilor de prosperitate și emulație pe care a imprimat-o „epoca Ceaușescu” și în acest colț de viață românească.

Avem cu ce ne primi oaspeții, suntem bucuroși de ei. Fie că întîlnirea lor cu județul nostru să facă din prietenii fideli ai matematicii și prietenii statornici... ai Vrancei.

prof. Ecaterina DRĂGHICI,
inspector general
al Inspectoratului școlar județean Vrancea

„Societatea academică social-literară „România jună” din Viena

Al doilea număr al „Almanahului” scos de această societate datează din 1888.

Dintre creațiile eminesciene, apar aici poeziile „De ce nu-mi vî...” și „Kamadeva”. Titu Maiorescu semnează articolul „Din experiență”, Ioan Slavici — povestirea „Bobocel”, Duiliu Zamfirescu — nuvela „Frica” și poezia „Linistea”, Vasile Alecsandri — actul I din drama „Ovidiu”, Matilda Cugler-Poni — poezia „Visurile”.

Ambele numere (și cel din 1883 și cel din 1888) — realizate cu sprijinul Societății „Junimea” — prin valoarea lucrărilor incluse în urma unui examen critic foarte sever, constituie momente de vîrf în publicistica literară românească de la sfîrșitul secolului al XIX-lea.

Prestigiul periodicului și chiar al Societății a crescut enorm datorită publicării, în primul rînd, a poemului „Luceafărul”.

In încheierea acestor scurte prezentări, se cuvine să dăm cîteva informații în legătură cu Societatea academică social-literară „România jună”.

Ea a luat ființă la 25 martie 1871, la Viena, prin unirea Societății literar-științifice cu Societatea literar-socială „România”, la stăruința lui A. Hurmuzachi și în urma unor discuții purtate în octombrie 1870 și în ianuarie 1871. Andrei Mureșanu a propus noua denumire a Societății, iar versul său „Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri” a fost luat ca deviză. Imnul ei — „Pe-al nostru steag e scris unire” — a fost compus de Ciprian Porumbescu pe versuri de Andrei Bârseanu.

La 8 aprilie 1871, a avut loc prima ședință oficială. Ioan Slavici a fost ales președinte al comitetului, Emanoil Logotheti — vicepreședinte, I. Bumbac — secretar, Sterie Ciurcu — casier, I. Popp — controlor, iar Mihai Eminescu — bibliotecar.

Societatea își propunea să contribuie la educarea în spirit patriotic a studenților aflați în capitala Austriei, la facilitarea unui schimb de opinii literare și culturale, la promovarea valorilor autentice.

In chiar anul constituirii ei, doi dintre membrii comitetului — Ioan Slavici și Mihai Eminescu — au jucat un rol hotărîtor în organizarea și desfășurarea manifestărilor priilejuite de împlinirea a patru secole de la zidirea mănăstirii Putna, unde nemuritorul Ștefan își doarme somnul de veci. (În muzeul mănăstirii, se mai păstrează și astăzi cupa în care s-a adus atunci pămînt din toate zonele locuite de români).

In 1873, tot sub egida Societății, va fi sărbătorit și Avram Iancu.

prof. Petrache DIMA

(Continuare în pag. 1576)

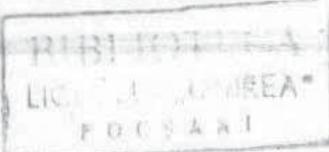

REVISTA INDASTRÀ

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” DIN FOCȘANI,
FONDATĂ ÎN 1912,
DISTINSĂ, ÎN CADRUL CONCURSULUI NATIONAL
AL PRESEI ȘCOLARE, CU PREMIUL I, ÎN 1978 ȘI ÎN 1981,
ȘI CU „PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI
PENTRU CEA MAI BUNĂ REVISTĂ ȘCOLARĂ DIN ȚARA”,
ÎN 1979; ÎNREGISTRATĂ LA U.N.E.S.C.O. ÎN 1980.

Fondator : prof. Dimitrie PAPADOPOL

Coordonator : prof. Petrache DIMA

DIALOG LITERAR

Nuşa Z. Stancu:

„Zaharia Stancu a ars ca o flacără pentru cei mulți și obidiți“

Interviu realizat de
prof. Petrace DIMA

— În 1982, ați sărbătorit două evenimente: 80 de ani de la nașterea soțului dv., Zaharia Stancu, și 60 de ani de cind v-ați cunoscut. Vă mai amintiți imprejurările?

L-am cunoscut în primăvara anului 1925. Împlinisem vîrstă de 18 ani... Zaharia Stancu venise să dea un examen în orașul meu natal, Turnu-Măgurele, și locuia pe strada mea, la prietenul său, Radu Mitrică. M-am trezit într-o dimineată cu el la poartă. Cînd i-am auzit numele, m-a cuprins o mare emoție, fiindcă citise poezii semnate de el în *Adevărul literar, Lamura și Albina*. I-am poftit în casă și i-am întrebat căruia fapt datorez felicită vizită. Zaharia mă ruga să-i împrumut un manual de chimie. Am schimbat păreri despre cărti, despre examene, căci așteptam și eu cu înfrigurare examenul de diplomă, care se apropia. Eram în ultimul an la Școala normală. Mi-a plăcut chipul lui frumos, cu ochi albastri, visători... A mai venit de cîteva ori să mă invite la plimbare înainte de a pleca la București.

După mai multe peregrinări, este primit la Fundațiile regale. Mi-a scris atunci cîteva scrisori scurte, nespus de frumoase, ca niște poeme și mi-a trimis *Monitorul oficial*. În dreptul comunei Salcia, erau subliniate două locuri vacante. La 9 august, ne-am căsătorit și am plecat la Salcia. Acum el sta acasă, cîtea mult și scria poezii. Lucra la volumul lui de debut, *Poeme simple*. Eram tineri și fericiti și ne plimbam pe la via de peste calea ferată sau pe lîngă lungă și înăusta vale a Călmătuiului.

La 15 septembrie, m-am prezentat la post. Eram mindră că voi funcționa la școala unde predaseră Berta Cîmpeanu și Popescu Bragadiru, minunătii lui dascăli, despre care îmi vorbise și pe care li va immortaliza în „Descult”. În anul următor, s-a născut fiul nostru, Horia, care ne-a înflorit și mai mult viața. Peste doi ani, a plecat la București, pentru că simleau nevoie să fie în contact cu confrății, cu redacțiile, răspunzind astfel vocației sale de scriitor și ziarist. Cînd a reușit să-mi obțină o detașare, m-a chemat la București, unde am rămas pînă astăzi. Viața a fost foarte grea pentru noi atunci, dar eram tineri și curajoși. Să-mi muncit umăr la umăr, ajutindu-ne la greu și bucurindu-ne la bine. Ne-am bucurat de succesele lui literare.

— Ce trăsături ale caracterului său v-au frapat?

— Spiritul lui de dreptate, combativ, dirz, pe care i l-am întrevăzut încă din tinerețe, cînd i-am citit în ziarul *Victoria*, care apărea la Turnu-Măgurele, articolul în care lăua atitudine împotriva nedreptății ce se făcuse văduvei marelui nostru Coșbuc, căreia i se acordase o pensie de mizerie. Articolul se intitula „Mai puțină ingratitudine”.

Era, însă, și nespus de sensibil și de dujos! Parcă-l văd cum își mințlia ca pe un copil volumul ieșit proaspăt din tipografie. Zaharia Stancu și-a iubit mult patria și poporul, pe care le-a slujit cu devotament și le-a cîntat în versuri nemuritoare.

DIALOG LITERAR

— Puteți relua și adăuga unele elemente biografice?

— După cum se știe, s-a născut în comuna Salcia, într-o familie de țărani săraci. Tatăl și mama lui s-au căsătorit, fiind amândoi văduvi. Tatăl rămăsese din prima căsătorie cu doi copii: Gheorghe și Leana, iar mama adusese și ea doi tot din prima căsătorie: Evangelina și Ion Rochianu (Ochian în „Desculț“). După aceea, au mai avut și alți copii. În total, au fost 11. Doi au murit mici. Alexe, de 5–6 luni, a murit de „fălcăriță“, iar Rada, în vîrstă de 7–8 ani, impușcată din greșală de un vecin. Nici tatăl, nici mama lui nu știau carte. Îmi amintesc că tatăl său avea un mare dar de a povesti. Ascultîndu-l mă gîndeam adesea că poate ar fi ajuns un mare scriitor ca Ion Creangă, dacă ar fi știut carte. Avea, de asemenea, o memorie fenomenală. Povestea că atunci cînd a făcut armata, răspundea atît de bine instructorilor la teoria militară, încît acestora nu le venea să credă că nu știe carte și au vrut să-l propună pentru înaintare în grad.

Dintre copiii lor, a mers la școală Gheorghe, care era de o inteligență sclipitoare și învăța foarte bine. După ce a terminat cursul primar, învățătoarea lui, Berta Cîmpeanu, l-a luat la București și l-a dat la seminar. Avea și ea un băiat, Eugen, de aceeași vîrstă cu Nica Gheorghe și se iubeau foarte mult, socotindu-se frați. Acum el îi spunea mamă bunei și iubitei lui învățătoare, fiindcă el rămăsese de mic orfan de mamă. Berta Cîmpeanu era soră cu scriitoarea Constanța Hodoș, care a scris foarte bune cărți pentru copii, editate și azi, și era soția scriitorului Alexandru Hodoș, alias Ion Gorun. Mergind foarte des cu Berta Cîmpeanu și cu fiul ei, Eugen Cîmpeanu, la Siria, în casa lui Ion Gorun, Nica Gheorghe a cunoscut mulți scriitori, printre care s-au numărat Ioan Slavici, Ion Agârbiceanu și alții. Trăind într-un climat literar, Nica Gheorghe ar fi putut deveni scriitor, căci avea și cultură și talent. A dus însă o viață foarte grea. Terminind seminarul, a devenit preot și s-a căsătorit cu o învățătoare din comuna Albești, județul Prahova. Soția lui a murit curind, răminind văduv cu cinci copii.

Ion Rochianu, fratele dinspre mamă, a învățat numai două clase, fiindcă nu-i plăcea carte. Pe Ștefan, fratele lui mai mic, soțul meu l-a dat la școală. A terminat Academia Comercială din București, iar azi e pensi-

(Continuare în pag. 1564)

Zaharia Stancu la Timișoara. În planul secund, Anghel Dumbrăveanu (în stînga) și Al. Jebeleanu. (Foto: Ion Dersidan)

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

„LUCEAFĂRUL”

Cea mai însemnată creație poetică a lui Eminescu: Luceafărul s-a tipărit acum un secol, după o lungă elaborare, pornind de la un basm popular, cum însuși ne spune poetul într-o însemnare pe manuscris: „În descrierea unui voiaj în Țările Române, germanul K(unisch) povestește legenda Luceafărului. Aceasta e povestea. Iar înțelesul alegoric ce i-am dat este că dacă geniul nu cunoaște nici moarte și numele lui scapă de noaptea uitării, pe de altă parte aici pe pămînt nici e capabil a ferici pe cineva, nici capabil a fi fericit. El n-are moarte, nici noroc. Mi s-a părut că soarta luceafărului din poveste seamănă mult cu soarta geniului pe pămînt, și i-am dat acest înțeles alegoric” (ms. 2275 B, f. 56).

Dar pornind de la basmul popular, Eminescu a parcurs un drum lung și luminos pînă să dea o formă incomparabilă poemului, lucrînd uneori cu Maiorescu pe variantele multiple care ne-au rămas, citindu-l în Junimea, înaintea publicării lui în Almanahul «României june» de la Viena, în aprilie 1883.

Alegoria axată pe antiteza supremă: geniu-lumea din jur ilustrează, cu toată adincimea filozofică și cu strălucirea unică a expresiei, acel principiu călăuzitor al poetului, notat ca un crez suprem: „Antitezele sunt viață” (ms. 2258, f. 222), idee prezentă de-a lungul creației în toate momentele semnificative ale operei: începuse să se afirme la Convorbiri literare prin puternice antitezze, cum zicea Maiorescu; cum se pot vedea în Venere și Madonă, Epigonii, Împărat și proletar, pentru a ajunge la supremă consacrare prin Scrisorile anului 1881, iar sfîrșitul prematur, imprevizibil, atât de dramatic la 33 de ani să fie presimtire („Ah, organele-s sfârimate și maestrul e nebun”) de apogeul poetic al Luceafărului de acum un secol. Hyperion credea că fericirea stă în iubirea unei pămîntene, Cătălina. și-i cere Tatălui favorul suprem de a deveni muritor pentru a se putea împărtăși de iubire; decepția lui de a fi preferat altul, un pămîntean, fără nimic din strălucirea astrală a Luceafărului, îl ridică la filozofia resemnării, la renunțarea suverană în fi-

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

nalul memorabil al poemului: „Aproape toate motivele — scria Tudor Vianu în 1955 —, toate ideile fundamentale, toate categoriile lirice, toate mijloacele lui Eminescu se regăsesc în Luceafărul, creațiunea lui cea mai înaltă”. Acum un deceniu, cind la Iași, L. Drăgan a publicat Bibliografia Luceafărului, am constatat, fără surprindere, că deja se înregistraseră 955 de titluri: studii, articole, ediții etc., consacrate acestui grandios poem, unic în cultura noastră.

O idee despre năzunita poetului către densitate și culoare, ilustrate în acest poem reprezentativ, ne dau variantele sistematizate în marele ediție academică a lui Perpessicius, unde laboratorul poetic al Luceafărului este ilustrat pe spații tipografice imense: peste 80 de pagini mari oglindesc treptele perfecționării expresiei poetice, de la cuvint la metaforă și simbol, condensind idei și sentimente, viziuni astrale și peisaje terestre în acele versuri de tip folcloric care ne vorbesc despre filozifo, iubirea, natura-cadru pentru desfășurarea basmului înnobilat de artistul nepereche al limbii românești. Analiza lingvistică a poemului, întreprinsă de D. Mazilu: „Luceafărul lui Eminescu, expresia gîndirii, text critic și vocabular” (1937), indică cără 1908 cuvinte folosite de poet în marele lui poem, din care 1688 sunt de sursă latină, vechi și populare, indelung șlefuite și asociate imprevizibil în sintagme unice: Hyperion e: „Nerăsărit și neapus / Făr de trecut și vină”; apoi: „Tu ce nu poți să fii supus / De viață și de tină”, apoi: „Făr de apus și răsărit / Lumină din lumină”; sau în strofe încercate mereu pînă la găsirea formulei definitive, — moment suprem al refuzului cererii de a deveni muritor:

„Tu nu poți fi închipuit
Din lacrimi și din tină,
Făr de-asfintire răsărit,
Lumină din lumină.”

(O. II, p. 450)

Cum ai putea să fii zidit
Din lacrimi și din vină.
Cind eşti din veci nerăsărit
Lumină din lumină.”

(Ib. p. 495)

Trecerea de la o treaptă la alta a redactării implică mereu înnobilarea expresiei, concentrarea sensurilor și înnoirea metaforei unice; poetul a asociat mitul, filozofia, deceptiile iubirii și înțelepciunea renunțării, incapabil să coboare în lumea instințelor:

„Să pentru ce, — vrei să-l arăt?
Să mori? și pentru cine?
Dar te întoarce îndărăt
Să vezi ce e de tine.”

(Ibid. p. 440)

„Si pentru cine vrei să mori?
Întoarce-te, te-ndreaptă
Spre-acel pămînt rătăcitor
Si vezi ce te așteptă.”

Îndemnul Părintelui n-a fost zadarnic, căci el sta în miezul adevărului la care aspira Hyperion după atîtea triste întimplări pămîntești. - Dezamăgirea a dat limbii românești o capodoperă

prof. univ. dr. Gheorghe BULGĂR

(Continuare în pag. 1546)

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

ALMANACHULU

SOCIETĂȚII ACADEMICE ȘOCIALU-LITERARE

„ROMÂNIA JUNĂ”

„Unifică-te cu cineașă, unifică-te cu simțul!”

VIENA.

EDITURA SOCIETĂȚII „ROMÂNIA JUNĂ”.

1883.

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

Luceafărul.

fost odată ca 'n povești,
A fost ca nici odată
Din rude mari împărați,
O prea frumoasă fată.

Și era una la părinți
Și mândră 'n toate cele,
Cum e Fecioara intre sfânti
Și luna intre stele.

Din umbra salnicelor bolți
Ea pasul și l îndreaptă
Lângă fereastra, unde 'n colț
Luceafărul așteaptă.

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

«LUCEAFĂRUL»

(Urmare din pag. 1543)

de amăričiune glacială care se cheamă Luceafărul" — spunea Tudor Arghezi în conferință sa despre Eminescu, acum patru decenii, în martie 1943, la Ateneu, cind am putut — ca student — să ascultăm cele mai omagiale comentarii ale unui foarte mare poet contemporan, care apucase să-l vadă pe Eminescu în carne și oase, — cuvinte memorabile despre operă și despre mărele înaintaș. Cuvintarea lui Arghezi s-a tipărit apoi într-o broșură la Vremea, în iulie 1943, aflându-se în biblioteca noastră, cu toate încercările extreme prin care am trecut (inclusiv cumpăna dintre viață și moarte a oșteanului din Detașamentul Păuliș, în toamna erincenă a lui 1944, în tranșeele apărării frontului nostru pe Mureș). Această cărțulie de suflet, a lui Arghezi despre Eminescu, se încheie cu aceste memorabile cuvinte, — suprem omagiu adus Luceafărului, vrednice de rememorat la centenarul poemei celebre a lui Eminescu: „N-am putea să ce părere avea Eminescu despre Luceafărul lui. Luceafărul trebuie socotit însă că face parte din Sfintele Scripturi, după Apocalips.“ (p. 63).

Dar ultimul cuvînt al Poetului în acest poem „pornit din viziunea eternității și în același timp din slăvirea singurății“ (Densusianu)? Să privim o clipă ce a putut face maestrul limbii românești poetice din variantele ultimei strofe, mult încercată pentru a putea găsi „cuvîntul ce exprimă adevărul“ ideii și simțirii sale:

„Trăiți în cercul vostru strîmt
Și în favoarea sortii,
Căci ceea ce în suflet simt
E voluptatea morții.

Trăind în cercul vostru strîmt,
Norocul (lubirea) vă petrece;
Ce eu în sufletul meu simt
E nemurirea rece.

Trăind în cercul vostru strîmt
Norocul vă petrece,
Că eu în lumea mă simt
Nemuritor și rece“.

(Ibid. p. 443)

Antiteza s-a lămurit deplin pe aceste trepte ale distilării conceptului și expresiei: fiecare cuvînt în ultima strofă compune un grad al opoziției vostru, voastră, față de eu în lumea mea mă simt — nemuritor și rece, față de norocul altelumi. Distanțele între variante sunt imense.

După un secol de la apariția sa, Luceafărul continuă să lumineze calea poetilor și gînditorilor, strălucind „cu asupra de măsură“ în cîmpul culturii și limbii românești.

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

„Almanahul societății academice social-literare «România Jună», Viena, 1883

După mai mulți ani de încercări neîzbutite, „România Jună” scoate la Tipografia W. Stein din Viena, în aprilie 1883, **Almanahul Societății Academice Social-literare**. Publicația anuală se deschide pentru toate ramurile și toate direcțiile din cultura vremii, manifestându-se multă grijă pentru promovarea valorilor.

În **Prefață**, care poate fi privită și ca un articol-program, **Almanahul** chemă „distinse pene” în străduința de a face un real serviciu culturii naționale, progresului. Cu o aleasă ținută grafică, primul număr apare în public, redacția cerind sprijin și încurajare.

Un prim spațiu este rezervat „regelui poeziei”, lui V. Alecsandri. Trecut peste șase decenii de viață, cu un loc sigur în prima linie valorică a literaturii naționale, Alecsandri trimite la Viena, probabil înaintea călătoriei în Olanda, Anglia și Franța, două poezii: **Earna vine și Izvorul (Hora din Mircești)**. Menținându-ne observația în planul beletristicăi, atrage atenția povestirea lui Ion Creangă, **Moș Ion Roată și Vodă Cuza**, în **Almanah** – cu titlul **Anecdotă**, scrisă la Iași, în noiembrie 1882.

După o pagină albă, apare distinct numele fiului lui Gheorghe Eminovici, Mihai Eminescu. Acolo, la pagina 39 începe **Luceafărul**, capodoperă eminesciană, capodoperă a liricii românești. În 98 de strofe, așezate cîte cinci pe fiecare din cele 20 de pagini tipărite, te întimpină

imprezionanta gîndire a poetului, marea sa artă.

Fără să privești **Tabla de materii**, aștepți să întîlnești și reflectiile conducerii lui „Junimii”. Răbdarea nu este mult încercată. După o nuvelă a lui N. Gane, **Ion Urdilă**, apare articolul lui Titu Maiorescu – **Despre progresul adevărului în judecarea lucrărilor literare** (Buc. 9 decembrie 1882). Din primele rînduri, ești captivat de mobilitatea gîndirii criticului, de autoritatea judecății. „Pentru ce scriem? – se întrebă Maiorescu. „Scriem pentru a ne răspîndi gîndirea mai departe decît o duce vorba. Vorbele nu pot trăi muli nici în timp, nici în spațiu... sunetul trecător caută și se transformă în literă statornică, și ideea astfel întrupătă spărgînd marginile spațiului și momentului tinde să străbate îndepărtarea locurilor și în viitorul timpurilor. Dar ce idee merită această transformare? Ce simjire poate fi menită a ieși din marginea mai firească a simplului grai și a se răspîndi într-un popor întreg, poate în lumea întreagă, din generație în generație? Numai acea idee și acea simjire care prin cuprinsul ei și din chiar izvorul ei s-a înălțat peste interesul strîmt al individului și a găsit în capul celui ce a produs acel prisoș al concepțiunii care îi dă valoare universală”. Autorul se ocupă pe un spațiu întins de „mișcarea părerilor de la o generație la alta”. Se menționează aspecte din viața spiri-

(Continuare în pag. 1548)

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

[Urmare din pag. 1547]

tuală a altor popoare, momente de mare qdevăr și progres în devenirea istorică a culturii universale. Nu este ușor momentul, convinge T. Maiorescu, în care ideea nouă intră în patrimoniul comun al omenirii. Scriitorul trebuie să fie mereu stăpînit de munca încordării. „Nu cu pînzele desfășurate îi plutește vasul spre marea cea senină, ci pe o lunfră de scăpare reintră dinaintea furtunii în vechiul port al meditațiunilor singuratrice”. Densitatea și elevația ideilor sunt cuceritoare. Excelent finalul articoului : „Apa a trecut, pietrele au rămas și din piatră în piatră păsește geniul omenirii spre viitorul său nemărginit”.

Alte pagini de literatură apar sub semnătura lui Iacob Negruzi – *Copii de pe natură* (*Un drum la Cahul*), Ioan S. Nenișescu – versuri : *Blestemul meu*, *Lui Amor*, *Moștenitorii mei*. Lirica erotică e puțin reușită ; sentimentele se transmit liniar, uneori fad. Reține atenția *O scrisoare din Italia* (mai ales despre S-ta Cecilia și despre Neapoli), Roma, august 1882, de Ioan Slavici. Fără destinatar, scrisoarea este o pagină memorialistică în care stilul autorului **Marei** se dezvăluie ușor. Italia cu Canal grande, cu piața San Marco, cu Padua, Ancona, cu Vezuviu, Pompei și Herculaneum îl fascinează pe prietenul lui Eminescu, timp de două săptămâni cât a durat popasul în țara lui Michelangelo. „Sînt frînt și obosit, dar frînt și prăpădit este trupul” – spune în încheiere Slavici – cu sufletul însă cămărit în două săptămâni vieți întregi, vieți bogate și frumoase”.

Alte spații sunt rezervate diverselor științe : filozofie, pedagogie, chimie.

În „Necesitatea studiului pedagogiei”, I. Popescu dimensionează marele rol al procesului educației. „Istoria lumii – spune profesorul din Sibiu – a dovedit prin mii și mii de exemple adevărul că mersul omenirii, în dezvoltarea ei spre bine sau decădere, e condiționat în linia primă de la creșterea corectă sau greșită ce se dă tinerimii”. Studiul atent al pedagogiei, de către educatorii de profesie este o necesitate imperioasă. Vorbind despre cultura formativă, autorul crede că dintre obiectele de studiu, limba maternă poate avea cea mai mare influență în procesul educării elevilor.

Pe cele 210 pagini ale *Almanahului* mai apar și alte lucrări : P.S. Aurelian – *Un sfat poporului român*, I. Sborea – *Condițiunile necesare pentru existență, conservarea și prosperarea graiului național* ; Iosif Vulcan – *Iubirea* (Poesie) și A. D. Xenopol – *Realism și idealism*, N. Teclu – *Însemnatatea chimiei*.

Această sumară prezentare o dorim ca un omagiu adus trăvăliului, dificil și competent, ca o prezență la sărbătoarea împlinirii unui secol de la publicarea *Luceafărului* în tribuna studenților români de la Viena.

Sincere mulțumiri elevului Dragomirescu Paul, din clasa a XII-a C, Liceul „Alexandru Ioan Cuza”, pentru amabilitatea de a ne fi pus la dispoziție acest prețios exemplar.

prof. Nicolae CRĂCIUN

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

„LUCEAFARUL” – privirea imanentă, privirea duplicitară

Erosul înscrie în creația oricărui mare poet pagini de tulburătoare confruntare, atât cu sinele, cât mai ales cu ființa/neființa iubită, reală sau imaginată. În Luceafărul, poemul eminescian al iubirii interzise, rolul de activizator al pasiunii dintre două lumi antagonice, astralul și teluricul, îi revine privirii, martor încorporat nostalgiei către unitatea originară, într-un labirint al stărilor sufletești incandescente și reci, fecunde ori sterile. Se constituie astfel o idilă a receptării pe care fiecare protagonist o resimte ca pe un magnetism straniu. Efectul devine tulburător pentru tânără fată, urmărită obsesiv de imaginea adorată: privirea, „mreajă de văpaie”, se insinueză în subconștient. Asupra ochiului se răsfringe un întreg fascicol de senzații, care în profunzimea sa determină atitudini. Sensul privirii se modifică: nu dinspre lăuntric către exterior, ci din înăuntru, mai udinc, spre esență. Aceasta se constituie într-un spațiu virtual, oneric, în care „ochii mari, bătând închiși” devin „iscoditorii firii”. Această imagine ne reveleză existența (ignorată anterior) unei a doua vederi, interioare, conștientizate, lipsită de suportul natural al privirii, și prin aceasta sublimă și autotelică. Odată obiectivată, privirea devine factor polivalent, cathartic și dinamizator în primul rînd („Ea trebuie de el în somn / Aminte să-și aducă”).

Oglinda, ca sursă secundă de magie, se metamorfozează, prin autosugestie, în ochi întors către sine, o a doua privire pătrunzind în lăuntric cu virtuți afrodisiace. Efectul fanteziei trece dincolo de obiectul contemplației, în subconștient, acolo unde reprezentarea rămîne și se amplifică. Astfel depersonalizate, privirile celor doi pot continua jocul erotic la nivelul visului, căci este singurul loc unde își vor putea găsi mult căutatul mediu afectiv. Întregul dialog se desfășoară în vis. Visul înlocuiește reveria nostalitică de la începutul poemului, devenind lumea întîlnirilor imposibile, a apropiierilor de necon-

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

ceput, oglinda convertită a realității. Ca un veritabil Narcis, fiata de-mpărat își oglindește de fapt propriile aspirații și nostalgii în imaginea ideală pe care și-o făurește, se oglindește pe sine însăși. Efortul de autoidentificare a eului disociat, sfîșiat de dorință, proiectat în abis, e vizibil.

Destinul lui Hyperion este minat de aceeași incompatibilitate, deși seninătatea rece a privitii sale, demonică, supune candoarea angelică a pământenei.

Luceafărul nu-și poate imagina aleasa inimii decât în cardul care-i este propriu („O vin, în părul tău bălai / S-anin cu-nuni de stele”). În comparație cu acțiunea instinctivă a fetei, geniul este un cerebral, chiar dacă privirea îl trădează și-l determină să cadă în mrejele propriei magii. Iubirea rămîne însă utopică. Zbuciumul, suferința fizică a fetei, sub privirea necruțătoare a astrului, ating paroxismul : „Și ochii mari și grei mă dor / Privirea ta mă arde“). Întîlnirea scontată nu se poate produce, căci cele două lumi nu se pot contopi nici măcar în vis. Puterea pasiunii îl trădează pe Hyperion, mistuit de dorul de a-și schimba esența și neputind-o face decât prin privire. De aceea concentreză în ea toată dorința sa, dându-i o strălucire puternică, dar impersonală. Iar cele două nașteri, purificate în mare, nu sint altceva decât himera patimilor adinci care-l misțuie. Se constată la Eminescu, aici și oriunde în altă parte, o preexistență a formelor pe care le ia succesiv imaginea, esența răminind intangibilă, în timp ce avatarsii par a se naște spontan, ca simple copii ale unui Archæus unic și adevărat. Iată o imagine postumă a Luceafărului — „mort frumos, cu ochii vii“, în care ochiul singur poate sonda realitatea printr-un efort de extrovertire remarcabil („Ce scînteie-n afară“).

Un cu totul alt gen de magie profesează Cătălin, pajul sprințar, un Cherubin al literaturii noastre. „Și ochii tăi nemîscători / Sub ochii mei rămîne...“, insinuează „vicleanul copil de casă“, a cărui privire îndrăzneață, inocentă, dar profanatoare, reduce idealul de dragoste la realitatea comună, încununată de optimism și frivolitate : „Să ne iubim nesătios / Si dulce toată viață“. Pretenția de nesațietate umană, voluptoasă, este, desigur, cu mult sub flacără „fără sat“ din ochii astrului. Nevoia de inefabil și de palpabil în același timp determină în sufletul fetei o criză de conștiință, rezolvată pînă la urmă în favoarea realității. Replica geniului este promptă și necruțătoare ; pretenția de a privi în transcedent, de a-și modifica umana condiție este definitiv cenzurată.

prof. Cătălin ENICĂ

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

MEMENTO ETERN**Eminescu**

Cit mai infloresc sub zare teii,
cu mireasma lor de veșnicie,
știu că-n fiecare din petale
stă ascuns un dor ca o făclie

ce răzbate printre curcubeu
cu distanțe încă nelumești,
aducind pe căi nestrăbătute
raza astrului din Ipotești
ce revarsă-n unduri doinite,
dorul coborât din necuvînt,
în balsam de aure solare
pentru nemurirea din cuvînt.

Cit mai infloresc sub zare teii
în grădina basmelor senine
e un semn că pasărea luminii
în tăcere vine să se-nchine.

Trece vremea veșnicindu-și fiile
în neinseratele-i altare,
noi cu toții ne-om preface-n paltini,
TU în veci rămii, MIHAI CEL MARE.

Binecuvîntindu-ne din astre
cu eșarfa lumilor solare,
miez de aur al limbii române,
TU în veci rămii, MIHAI CEL MARE.

Au trecut și-or trece-n pravili anii
sub mireasma teiului în floare,
generații s-or topă în ceată,
TU în veci rămii, MIHAI CEL MARE.

Înzestrînd tărîmul frumuseții
ce nu are-n lume-asemănare,
cu puteri din siderale spații,
TU în veci rămii, MIHAI CEL MARE.

Esența neamului

de Marieta SAVA-BURSUC

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

ANATEFATĂ La statuia lui Eminescu

Seară cînd spre soclu-ți veșnic pașii vechilor mă
poartă,

Văd cum trece „printre nouri“ iar „regina nopții
moartă“.

*Si privind cu nostalgie prea frumoasa ta statuie
Gîndul meu, „La steaua“ stinsă dar lucindă mi se suie.*

*O, fecior al României, mare bard din Ipotești,
Tu pe-al lumii cer de cîntec tot mai tare strălucești.*

*Ca și steaua răsărită, trupul tău de mult s-a stins,
Dar în sufletele noastre, glasu-ți stă mereu aprins.*

*Si cu cît prin veșnicie te vei depărta de moarte,
Cu atît va fi mai mare și lumina ta din carte.*

*Cine oare peste veacuri ar fi proslăvit mai bine
Faptele din vitejia luptelor de la Rovine ?*

Iar în vocile revoltei, cîtă ură și cît jar

Ai pus tu prin poezia „Împărat și proletar“ !

*Si nu-i om în țara noastră, moldovean, oltean sau
mot,*

Să nu fi cîntat romanța plopilor „fără de soț“.

*Bard vestit al țării mele, tu ai fost vei fi și ești
Pură, veșnică făclie cîntecelor românești.*

*Cum de nu învii, maestre, să-ți vezi țara ta de azi,
Țara mîndrilor luceferi, „Țara codrilor de brazi“ !*

*Si îmbătat de bucuria frumuseștilor de vis,
Punînd capăt întristării să te-apuci din nou de scris.*

Si călătorind prin țară, peste intinerita-i glie,

Să rupi zilnic zeci de pene pentru noua poezie.

*O, fecior al României, ne-ntrecut bard moldovean,
Fu, în nopțile vechierii, vin la tine, ca oștean.*

*Si pe cînd nostalgit Venus scapăra sub cer senin,
Iți salut eternitatea și la harul tău mă-nchin !*

Dan PĂDURARU,

clasa a XII-a C,

Liceul „Al. I. Cuza“ — Focșani

PRIETENII „REVISTEI NOASTRE”

Ana Blandiana în prezidiul Conferinței naționale a scriitorilor, din 1–3 iulie 1981. (Foto : prof. P. Dima)

ANA BLANDIANA

Stimate domnul Profesor,

De mult vă datorăm mulțumiri pentru faptul că nu uitați să ne trimiteți fiecare nou număr al revistei pe care cu atită entuziasm și rigoare o scoateți și de mult voram să va felicităm — soțui meu și cu mine — pentru tînuta intelectuală a „Revistei noastre”. O facem acum însotindu-ne cuvintele de preuire de an nou bun, plin de sănătate, bucurie și noroc. Alătur o poezie inedită prin care — în caz că veți găsi spațiu necesar — voi fi bucuroasă să mă număr printre colaboratorii „Revistei noastre”.

Cu salutări prietenesti,
Ana BLANDIANA

Ceasornic

A fost în viața mea o zi
în care să nu mi se fi
întîmplat o minune ?
A fost, oare,

O oră
Care să se poată
În cuvinte spune ?
A fost un minut

Din orele ce ne-asurzesc
Să poată fi înțeles
De ce omenesc ?
Și o secundă

Din minutele prin care trec
Să pot, cel puțin eu,
Să înțeleg ?
Ce patimă deavolească
Mă orbește

Să-l înduplec mereu
Pe Dumnezeu
Să vorbească
Pămîntește ?

CRONICA LIMBII

de conf. univ. dr. Gheorghe POALELUNGİ

Este, în alăra oricărei discuții, că limba română, ca limbă romanică, are valori care fac cînste oricărei culturi naționale. Este, de asemenea, evident că, în momentul de față, există preocupări din ce în ce mai intense cu privire la acuratețea limbii, la inovațiile limbajului, în toate stilurile, la interpretarea lingvistică și stilistică a textelor narative, la analiza limbii și stilurilor scriitorilor etc. Din examinarea acestora, se desprinde impresia de ansamblu: de căutare, fără efort excesiv, a unor forme noi și variate de exprimare, o deosebită largire a sferei de întrebunțare a mijloacelor limbii literare, în general, și a celor artistice (poetice), în special, impuse de cerințele și cuceririle științei și tehnicii actuale. Sintem, cum spunea, de curînd, un scriitor, nu numai ceea ce scriem, ci și cum scriem, ce vorbim și cum vorbim. Orice om de cultură este implicat, nemijlocit, în aceste transformări.

Pe de altă parte, nici o „situație” lingvistică nu este, realimente, omonogenă, și nici stabilă. Dinamica lingvistică ne arată că procesul cel mai important la care asistăm azi constă în modificarea progresivă a românei literare sub presiunea, pe de o parte, a românei populare — care tinde să împună uzul, proiectind o „viitoare” limbă-standard, pe de altă, a limbajelor specializate (tehnic, politic, administrativ-birocratic, publicistic, radiotelevizat etc.).

Plecind însă de aici și referindu-mă la cercetările din ultimii ani, constatăm că româna literară (standard), adică limba de uz literar, codificată prin gramatici, dicționare și manuale, este limitată, adesea, numai la aspectul ei scris. Însă nu-i mai puțin adevărat că ea este invadată de româna — iar să-i zicem — birocratică (în sensul bun al termenului). Nu ne găsim în față unul fenomen particular, specific limbii artistice, ci ține de expresivitatea limbajului general. Faptele sunt mai evidente la nivel lexical și fonetic, și mai puțin la cel morfosintactic. Vorbind de faptele regionale, avem în vedere atât aspectul dialetal urban, cit și pe cel rural. Cind zicem urban, ne referim la anumite zone urbane industrializate, unde are loc un interesant proces de restituire/reconstituire lingvistică, care trece dincolo de zona oralității. Ba mai mult: am include, aici, și argoul, și el cu caracter urban și rural.

Există, în al doilea rînd, alături de limba literară, o limbă română coloială, care se realizează, oral, curent, cu multe „localisme” lexicale, fonetice, cu anumite abateri sintactice, în raport cu norma literară. În acest sens, limba conversației se apropie mult de limba (română) populară (unitară).

Cind vorbim de româna literară (standard, academică), avem în vedere un sistem formal de norme care caracterizează anumite structuri — considerate „bune formate” — și care leagă o formă fonetică cu una logică — pentru un ansamblu infinit de propoziții și fraze. Româna coloială este realizarea curentă a limbii; este, cum se mai zice, un interlect care caracterizează o comunitate lingvistică sau sociolingvistică.

Dar, oricare ar fi situațiile genetice și istorice în care se găsesc sistemele lingvistice, variantele existente demonstrează că de complexă este dinamica limbii, cit de mare este mobilitatea ei.

Firește, oricine poate vorbi și scrie corect, cu condiția să cunoască și să respecte normele elementare ale limbii. Si totuși, există un registru non-literar, în alăra școlii și a acțiunilor controlate. Dealtfel, pentru a se justifica parcă sau spre a-și argumenta nepuțința față de acest registru, cîndva a fost introdusă, prin calc, expresia „cultivarea limbii”, cu o deplasare sau un transfer de sens, pornind de la cel agrar. Cu o curiozitate nedismulată, mă întreb dacă — în această muncă de „ecaraj lingistic” — n-am putea spune (fiindcă tot utilizăm o formulă din agricultură!) păvirea limbii (sunt numiți astfel, în lipsă de alt termen). Dar se știe, opțiunile nu însemnează și adeziuni, iar reversul ironic nu ține loc de argument. Oricum însă nu există un drept absolut al omului de știință de a legifera și în materie de limbă (sie el și lingvist!). Cernerea și sedimentarea materialului lingvistic țin de un statut ce stă în „ferea limbii”, în primul rînd.

(Continuare în pag. 1579)

DEBUT

Rîd soldații, rîd și plîng

Lungi trombe de neființă
Se ridică din pămînt,
Amețiji de biruință,
Rîd soldații, rîd și plîng...

Satul azi este pustiu,
Nu mai sunt copii-n crîng...
Unde sunt peștii din rîu ?
Rîd soldații, rîd și plîng...

Un bătrân doarme pe prispă,
Stă cu pipa fumegind.
De ce are fața tristă ?
Rîd soldații, rîd și plîng...

Vîntul anceput să adie,
Zgomote ? Nu se aud.
Dorm drumeții pe cărare...
Rîd soldații, rîd și plîng...

Misiunea-ndeplinită ;
Iar soldații, rînd pe rînd,
Se îndreaptă către case,
Rîd soldații, rîd și plîng...

Dar în sat nu este nimeni !
Jos, cadavrele zăcind,
Se îneacă biruința...
Toți soldații tac și plîng...

Gheorghe GOGOTĂ,
clasa a X-a E

În seara asta...

*In seara asta cîntă pe sub balconul
meu*

*Un ciob de sticla spartă, ce
îredonind mereu,*

*Răsare-n amintire cu un toiac de
lemn,*

*Si bate-n poarta casei albită de
blestem.*

Adriana CARANFIL,
clasa a IX-a,
secția filologie-istorie,
Liceul economic — Focșani

DEBUT

Mi-e dor

*Mi-e dor de marea însipumată,
De pescărușii duși în larg,
Mi-e dor de plaja colindată,
Mi-e dor de valuri ce se sparg.*

*Mi-e dor de țărmul ei stîncos,
De stîncile ce ies din valuri,
De treamătul ei furtunos,
De valuri ce n-ajung la maluri.*

*Mi-e dor de toate și de soare,
Mi-e dor de marea cea senină,
Aș vrea ca pescăruși să zboare,
Mi-e dor de luna plină !*

*Mi-e dor de valuri ce se sparg,
Mi-e dor de plaja colindată,
De pescărușii duși în larg,
Mi-e dor de marea însipumată.*

Nicolae-Dorin ROTARU,
clasa a X-a E

Regrete fîrzii

*Astă-seară, am văzut Luna plingînd.
Plingea cu stele, plingea cu toate
dorurile mele.*

*Pe plajă, întins-n Univers,
Plingea poetul iubirea-n al său vers.
Udă e plaja, de lacrimi mari, obscene,
Udă mi-e palma, de apa gîndurilor
mele.*

*Mi-e frig și-s singur pe plajă-n
Univers.
Îți mai încchin o dată, al meu tainic
vers.*

Florinel AGAFIȚEI,
clasa a XI-a,
secția filologie-istorie,
Liceul economic — Focșani

DEBUT

Patria

Mi-e patria o doină de aur și căldură
 Cu mituri argintate ce-n văi umbroase curg,
 Cu mări de viață coapiă și voci ce se pierdură
 Din dragoste de glie, într-un măreț amurg.

Mi-e patria un șipot de voci înnoitoare
 Invite din buchetul uzinelor de azi,
 Un cînt de diamante crescind din vechi izvoare,
 Ca o privighetoare, din holde înspre brazi.

Mi-e patria o vorbă printre Carpați născută
 Puriată-n jos, pe Dunăre, pe valuri, pînă-n mări,
 E foc în versu-i dulce, nu smoală și cuculă,
 E-a Păcii îmbiero, spre depărtate zări.

Cîntare

Mamă, naște-mă lumină
 Și boiează-mă cu zori
 Cu privirea ta senină
 Trupul să mi-l înfășori.

Doar așa voi înțota
 Undeva spre aurori
 Unde soarele mi-e frate
 Unde stelele-s surori.

Georgeta PRICOP,
 clasa a VI-a C,
 Școala Generală Nr. 5 – Focșani,
 Cercul literar „Speranțe”

Binecuvântare

Ca un arbore

*Lasă-mă, țară, să fiu
 Ca rouă pe țară
 și dulce să ard
 culoarea pe tricolorul tău pur
 victoria pe timplu să urce —*

*Lasă-mă să vin
 curat din trunchi de mesteacăn
 să fiu răsărit
 și-n inimă
 sărbătoarea să-mi crească —*

*Tară, prin glasul tău
 departe fapta să-mi fie
 să ies din cuvinte
 binecuvântat de lumină
 ca un arbore care se deslace
 spre fruct.*

Într-o noapte cu lună

Mădălina BADEA
clasa a VII-a A,
Școala Generală Nr. 5 - Focșani

*Priveam luciul apei tăcute
 Si o barcă luncind ușor
 Două făpturi din noapte țesute
 Se priveau cu-n suris arzător.
 Luna-i vegheea palidă, tristă,
 Vîntu-i adormea c-un glas de
 copil,
 O privighetoare ce era prim-
 solistă
 Invelea cuplul discret, cu un
 tril.*

DEBUT

Legenda scoicilor

Se povestește că demult, demult de tot, trăia pe malul mării un pescar cu familia formată din nevastă-sa și o fetiță, Scoica. Aceasta ieșea deseori cu tatăl său la pescuit mai mult să vadă valurile, apa, în loc să-i ajute.

Intr-o zi Scoica, în haine de sărbătoare, fiind duminică și primind încuvîntarea părinților, mergea pe malul mării. Nu știa din ce motiv, valurile erau supărante. Pe semne că se născuse o sirenă și se păstra tradiția moștenită de la străbunii, tradiție care presupunea bucurie la moarte, deoarece acesta este un fenomen rar printre zeități, și tristețe la venirea pe lume a unei noi ființe, fenomen aproape zilnic.

Însă Scoica nu avea de unde să știe aceasta. Ea începu să zgindăreze valurile care, înfuriate, nu-și mai amintiră că ea le era prietena de zi cu zi și se năpustiră asupra ei. Biata fetiță! De unde să știe că valurile nu au chef de joacă și se repedea la ea din răutate? Scoica se aruncă în apă rîzind și fu primită printr-un vuiet prelung, slăsietor.

Poseidon se încruntă:

— Cine îndrăznește să-mi tulbere tristețea?

Dar în același moment, văzu venind spre el un obiect nou: un fel de carapace și sus și jos, iar la mijloc carne. Această liință nouă susținea:

— Scoica... Scoicaaa... Scoicaaaa...

— Scoică te vei numi în veci vecilor și de valuri la fârm vei fi adusă. Dar pentru că fără voia-mi ai pătruns în împărătie, te blestem ca imediat ce vei fi adusă pe uscat să mori, cu toate că provii dintr-un muritor pămînteian! tună Poseidon care înțelegea despre ce era vorba.

Si de atunci valurile aduc mereu aceste ființe la fârm, care mor imediat ce iau contact cu soarele. Scoicile care nu vor să moară se leaptă de carapacea lor care este adusă la fârm, ele rămânând pe fundul mării.

Aceasta este legenda scoicilor provenite din Scoica, cea mai frumoasă îată. Dacă stai în zilele cu furtună pe malul mării, auzi glasul jalnic al lor:

— Scoică! Scoicaaaa! Scoicaaaaaa!

Năvodat, iunie 1982

LEGENDA ZILEI ȘI A NOPȚII

Pe un cal troian cu douăzeci și patru de aripi a zburat Eduard în ceruri să vadă lupta dintre cei doi zei, zeul nopții veșnice și zeul zilei veșnice. Acești doi zei se războiau, fiecare dorind să domnească veșnic. Dar nu știa cum să-l facă în această luptă amândoi voinicii să-l răni de moarte. Si după cum a prezis marele Apolo și-au dat sufletele în încrucișare de săbii. Poporul l-a rugat pe preamăritul zeu al soarelui să facă jumătate din a șaptea parte a săptămânii zi și să domnească el, iar cealaltă jumătate — noapte și să domnească crâiesa Lună. Si așa a fost. Si poporul își amintește mereu de cei doi zei.

Boghești, iulie 1982

Elena-Nolina DRUICĂ,
clasa a VI-a B,
Școala Generală Nr. 9 — Focșani

DINTRE SUTE DE CATARGE

ÎN PAUZA DE MASA

— Masa, copii ! s-a auzit vocea răsunătoare și fermă a tovarășei diriginte. Duceți mai întâi gălețile ! Aveți o jumătate de oră.

Eu tocmai terminasem rîndul. Ca de obicei, prima. Mă aflam într-o alea laterală, la marginea unei văiuge doldora de o iarbă încă verde. Cîteva colege m-au strigat de undeva din vie (voiau să luăm masa impreună), însă nu le-am răspuns. Nu-mi era foame. După ce mă infruptasem toată dimineața din cel mai buni struguri, cum să mai fiu flămîndă ?

M-am aşezat pe buza văiugii și, cu un fir de iarbă între buze, m-am lăsat pradă vechiului meu nărav de a visa. Cind ești înconjurată de alita frumusețe, visul e stîrnit mai ușor.

Superbă e toamna vrînceană, toamna în podgorie, la noi ! Pină hăt-departe, cît cuprind cu privirea, numai dealuri înveșmintate cu vii. Nuanțe dintre cele mai subtile de verde, de galben, de roșu, mai ales de galben și de roșu. Tonuri ce se apropie de albastru pe rîpele din umbră. O incintare, o feerie colorată. Cei care nu au pas niciodată piciorul pe aceste locuri nu și-o pol imagina.

Colegele mele de clasă și de practică nu o văd. S-au risipit care pe unde au apucat, și-au scotocit sacoșele și pachetele, au făcut roală cîte patru și cinci și infulecă de zor. Le aud sporovăind. Nu mă mai strigă nici una. S-au luat cu glumele și cu rîsetele și m-au uitat.

Mă gîndesc că nici bunica, dacă s-ar incuma să urce pînă aici, nu ar vedea mare lucru. Nu numai pentru că i-a slăbit vederea (de cîțva timp nu mai izbutește să vîre în ac), ci și pentru faptul că, teapăna, înăltîndu-se în baston și zbuciumîndu-se, ar căta să deslușească cam pe unde s-o fi âflat, cîndva, cu mulți ani în urmă, „vîisoara noastră”. Și asta, zău, m-ar enerva ! Ea nu poate să înțeleagă,oricit măs trădi să-i explic, că acum viile, toate viile de pe toate dealurile, sunt ale noastre. Bătrîneje, ce să-i faci. Eu,

cînd voi fi bătrînă, jur că n-am să-mi pierd dreapta judecată !

In stînga mea, foarte aproape, văluga se continuă cu o ripă și acolo se scutură frunzele citorva pomii piper-nicii : un salcim, un păr, niște cireși sau vișini. Mă uit la aceste frunze care cad cu filii moi de aripi, asemenei unor păsărele bolnave. A mai venit o toamnă, vor mai veni altele și anii se scurg, încărcîndu-ne cu povara lor umerii. Ca printre un vis copilul devine adolescent, om în toată puterea cuvîntului, bătrîn. Mă gîndesc la înțela trecerii timpului, la faptul că niciodată nu mă voi mai întîlni cu fetișcana din mine.

Soarele îmi mîngîie blind fruntea, un vînticel ca o șoaptă mi se strecoară pe lingă timplă. Asist înmămurită la dansul din ce în ce mai înțîțit al frunzelor, care sclipesc îmbătate de soare. O forioță îndrăcită răzbate printre pomi, printre butuci, se simte înălțind, lățindu-se, înstăpinindu-se pe pămînt și în văzduh.

Ce e cu mine ? M-a cuprins și pe mine bejia ? Parcă n-ăs mai fi elevă cuminte și silitoare, ci m-am preschimbat și eu într-o frunză, într-o gîză besmetică, într-o pană umilă de nasare, pură laici-colo de toamna cea luxoasă, ce se năpustește peste lume cu trufia unei cucoane.

Să nu o vorbesc de rău. Ea vine pentru ca fructele să fie rumene și gustoase, pentru ca strugurii să dea în pîrgă, adunind dulceață, aromă, lumină. Ea vine pentru ca viile noastre să ofere Patriei un rod sporit și mult așteptat, cum este cel de acum. Nu, să nu blamez toamna. Anotimpul din jurul meu e cel al împlinirilor. Sîntem cu toții, dintr-o dată, mai bogăți. Nu degeaba culoarea frunzelor care cad e aurie. Țara întreagă pare pardosită cu aur și cu nestemate.

— Ce e cu tine ? De ce nu ești cu felile ?

E vocea tovarășei diriginte. Mă descoperit și-i gata să mă ia la rost. Mă ridic repede, ca să nu fiu silită să dau explicații.

— Ai mîncat ceva ? reia, cu o grijă ce-mi sună mai curind a pisălogelă.

— Mda, ingîn eu, mințind.

Dar oare era cu adevărat mînciuñă ? Oare visările și gîndurile noastre tinerești, sincere, curate, nu sint și ele o hrana ?

Isabel-Gechi BANDRABUR
clasa a VIII-a A
Scoala Generală Nr. 1 — Pănciu

DINTRE SUTE DE CATARGE

Un demon e deasupra. Peste noi
 Plutește gindul firii negrăit
 și-n lungi alaiuri visătorii gol
 își poartă crucea sorții nerostit.
 Pămînt și cer, unindu-se-n stilii
 Au aruncat porunca prin norod
 De-a se-întrupa din neînțeță și
 și-a zacută cuvânt la Rieslod.
 Așa s-a înălțat din greu iracut
 și-amăz ești ușor să plăci spre trup,
 Flința — întruchipind și vînt și lot,
 și ape fără, zigazuri care rup.
 Ești sus, te-am avut, o, Prometeu,
 E grea povara lanțurilor tale,
 Că tu vom și, te vom asculta mereu,
 Din huruitul lor, vom face zale.
 Să le-îmbrăcăm pește nebriușit.
 Le vom purta de cîte ori Pandora
 Va revărsă spre noi poveri fierbinți
 Bileștem nescris pe frumatea natura.
 Apelați și brațul tare către noi,
 Din palma ta, am invățat re-i locul.
 Ne-ai înălțat din apă și norod
 Cind ne-a surbit din împă în tîmp, norocul.
 Părinți de mil de ani un munte sfînt
 Dar pră luat e soiul Caucazul.
 Nu te putem aduce pe pămînt
 Si nu-ți putem încă vedea obrazul.
 Cobori, lumină vie, Prometeu,
 Adu din nou căldura din vîcile,
 Colindă, ca și Regelie — abou
 O lume întinată de mină.
 Binecuvîntă apele cu umbra ta,
 și munții și pădurile de ginduri,
 Le tine-astuci etern și-or adâpa
 Toți cei de astă și-mine, rînduri-rînduri.
 De pasul tău, adinc înfrunt
 Va gemă sub putere firii ierbii —
 Un demon dintre oameni rîsăcat
 Urmind, spre neștiut, în cete, cerbii.
 Iar fumul nostru risipit în vînt
 Se va îșca, din apriga furtonă
 Sălășuită-n tine sofiet sfînt,
 Cerând în palme stropi de vreme buna.
 De cind tot te căzărea prin galaxii.
 Ne-am regăsit pe noi și tu pe sine.
 Vîi, zeule, tu vîi sau nu mai vîi,
 Ori ești pe veck' al legilor eline ?
 Nu, odiseea ta vine spre noi,
 Născută din lumină pentru singo —
 Un univers de Prometeu — eroi
 Purificat de-o ploale care-i plinge.
 Din mit, din infinit nedespărțit
 De vulturul aducător de chîn,
 Noi te-am știut prea erud înălțuit
 De Zeus, de Eschil și de destin.
 Dar foieni tău din alte lumi răpit
 Ne arde ca pe rugul unui zeu
 și aşteptăm, sperăm neconținț
 În noua-și ierbindă, Prometeu !

Prometeu

Simona MARTIN,
 clasa a XII-a C,
 Liceul „O. Goga” — Sibiu

DINTRE SUTE DE CATARGE

Imperiul tăcut

*Tac
cel ce nu au voie să spună,
ce n-au cui să spună,
și-și dau doar mîinile
peste zile...
Tac o mulțime de codri,
codri reci și posomoriți,
și nu vorbesc decât trunzele
decolorate de frazele-ncinse.
De ce tac ?

Acești regi stau
și savurează supe cu lăcere,
lăcere din import,*

*pe care supușii nu și-o pot
dori...
De ce lăcești ?
Pe-acolo
să-ji treci ochii de la ea la el,
sau de la ei la ele,
însamnă lăcere.
Pe-acolo,
umbără oamenii purtând în gură,
tiecare,
cîte un căluș de minciuni...
Pe-acolo, în imperiul lăcerii,
nu pot oamenii să
de ce sunt OAMENI...*

Elocventa
desfacere

Valentin-Manole **GHEORGHITĂ**,
clasa a XII-a A

*De la noi pleacă TOTUL
Dueindu-se drept în sus
Cu ramurile adiacente
desfăcute pe
Genunchii noștri
Colțuroși.
Purtăm în coajă
Viltoarea mugurilor înflorați,
Iar miezul fierbind,
Încercuind noaptea aproape —
Dimineților immaculate
Dragostea dăruindu-se,
Dragostea dăruindu-ne
Mușcători din aerul care
Ne cîntă în palmă sihastru
Elocventa desfacere
Îndîrjindu-ne.
Sintem fiii noștri,
Muritori și veșnici,
Sintem patria.*

DIALOG LITERAR

Nuşa Z. Stancu: „Zaharia Stancu a ars ca o flacără pentru cei mulți și obidiți”

(Urmare din pag. 1541)

onar. Surorile lui n-au știut carte nici una.

— Vă rog să stăruți asupra începiturilor sale literare.

— Mi-ar trebui mult spațiu pentru acest răspuns. Am să încerc să vă numesc cîteva dintre mariile personalități, care i-au călăuzit pașii și l-au incurajat în realizarea visului său literar.

La vîrsta de 19 ani, a debutat în paginile ziarului **Victoria**, din Turnu-Măgurele, cu articolul amintit mai sus, **Mai puțină ingratitudine**. A mai colaborat atunci la **Adevărul literar și artistic**, publicație condusă de A. de Herz, la **Flacără**, coordonată de I. Minulescu, la **Universul literar** al lui Nikita Macedonski, căruia li trimitea prin poștă poezii, în plicuri de culori diferite și sub nume feminine, mereu schimbate. Nikita Macedonski exalta de fiecare dată cînd le primea: „Ha, ha! L-am dibuit. E băiatul de la Roșiorii-de-Vede! Se publică, se publică!”

Un prieten teleormănean din Roșiorii-de-Vede, Andrei Constantinescu, tovarăș de suferință și de pribeagie al lui Zaharia Stancu, îl acosteaază într-o zi în Cișmigiu pe Grigore Pișculescu, care nu era altcineva decît Gala Galaction, considerat un fel de Mecena al teleormănenilor și părintele scriitoricesc al lui Zaharia Stancu. Gala Galaction era tot teleormănean și și trăise copilăria în comuna natală, Didești, de lîngă Roșiorii-de-Vede. Andrei Constantinescu îl acostase chiar pe podul ce se întindea peste o porțiune a frumosului lac din Cișmigiu, de față fiind și Zaharia Stancu, care cîntase tot ceea ce scrisese Gala Galaction pînă atunci, spunînd cu mîndrie că nuvela lui Galaction „De la noi la Cladova” e o capodoperă. Scriitorul Gala Galaction îl poftea pe Zaharia Stancu la el acasă, pe str. Mihail Cornea (azi str. Gala Galaction). Mai tîrziu, am locuit și noi pe această stradă, aproape de Gala Galaction.

— Alte figuri celebre întîlnite în anii aceia?

— În tinerete, soțul meu l-a cunoscut și pe Slavici, în următoarele imprejurări: coborîse seara la casieria ziarelor **Adevărul** și **Dimineața**, care editau și **Adevărul literar**. Șirul celor ce-si așteptau rîndul la casierie, pentru primirea drepturilor de autor era destul de lung. Așteptînd, Zaharia Stancu se uită cu atenție la omul care se afla înaintea lui. Era un bătrîn cu față obosită și plină de încreșturi, îmbrăcat într-un pardesiu subțire, tot cît. I-a intins casierului un bon de 200 lei pentru articolul publicat în **Adevărul literar**, bon care era semnat, ca și al lui Zaharia, tot de A. de Herz. Zaharia a cerut permisiunea să-l conducă. L-a apucat de braț și au mers prin ploaia măruntă și rece pînă la tramvai. Aceasta se petrecea în toamna lui 1922, cînd împotriva lui I. Slavici continuau atacurile de presă. Era atacată persoana mîndră și cinstită a lui Slavici și era atacată literatura lui Slavici. Atunci, l-a văzut prima și ultima dată soțul meu. Stînd în stație s-au întreținut pînă a venit tramvaiul.

Soțul meu și-a făcut mulți și mari prieteni printre scriitori și gazetari, dar și dusmani.

— Ne-ar interesa unele informații privitoare la publicațiile pe care le-a scos înainte de-al doilea război mondial.

— Venind în București, intră, cum v-am spus, în gazetărie și înfințează el însuși reviste și ziară: revista **Azi**, ziarul **Lumea românească**. Îmi amintesc cu multă plăcere cum a povestit la Cluj, unde l-am însoțit și eu și unde, vorbind tinerilor scriitori conducători de publicații, le spunea cum înfința el în tinerete reviste. Între altele, a spus următoarele: „Soția

DIALOG LITERAR

mea, aci de față, va afia și ea acum ce n-a știut niciodată. Ea a intrat în învățămînt în 1925, la vîrstă de 18 ani, și depunea la Casa corpului didactic, unde era director prietenul meu, Grigore Tăușanu, o mică parte din salariul ei modest. În decursul anilor, se strînsese o sumă frumușică. Mă duceam la acest prieten și-i spuneam că vreau să înființez o revistă și-l rugam să-mi dea bani din economiile sotiei mele și el îmi dădea. Angajam o cameră, unul sau doi redactori și ne apucam de treabă.

Am izbucnit atunci într-un rîs grozav, spunind: „Bine, omule, de ce nu mă spus să mă fi bucurat atunci? Și eu care credeam că i-ai cheltuit cu cine stie ce «dame bine»!...“

Un rol deosebit l-au avut aceste reviste împotriva influenței de dreapta, creând astfel un front puternic de tineri intelectuali cu vederi progresiste. Cine răsfolește paginile revistei **Azi** dă de nume prestigioase ca: Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Petru Comarnescu, Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu, Anton Holban, George Mihail Zamfirescu, Gib Mihăescu, Ion Călugăru, Mihail Sebastian, Alexandru Sahla, Ion Vinea, Radu Bouraenu, Eugen Jebeleanu, Ilarie Voronca, Miron Radu Paraschivescu, Vasile Voiculescu și alții, colaboratori permanenti.

Treptat, spiritul combativ al revistei **Azi** se accentuează, constituind o mărturie intelectuală progresistă și democratică, într-o vreme în care tineră generație se află în primejdia de a fi atrasă în vîltoarea confuză și derutantă a ideologiei fasciste.

La o masă rotundă dedicată soțului meu, acad. Șerban Cioculescu, luând cuvîntul, a vorbit și despre ziaristul Zaharia Stancu. M-am bucurat și l-am mulțumit. De altfel, era pentru prima dată, după moartea soțului meu, cînd se vorbea și de ziaristul Zaharia Stancu. „În plină dictatură legionară, — spunea acad. Ș. Cioculescu — cînd noi nu știam cum să ne ascundem, cum să ne strecură, ca să scăpăm cu viață, el ataca cu un curaj nemăpomenit pe Zelea Codreanu și pe Horia Sima, cu un curaj care ne înmărmurea, pur și simplu“.

Trăind o jumătate de veac îngă el, pot afirma, cred, fără să greșesc, că Zaharia Stancu a ars ca o flacără pentru cei mulți și obidiți, pentru patrie și pentru popor.

Tristă i-a fost copilăria, tristă i-a fost adolescența, zbuciumată i-a fost totă viața!

— Ce evenimente dramatice v-au zguduit pe amîndoi?

— Eu m-am simțit onorată și întărîtă sufletește îngă el. Așa cum spuneam și mai înainte, am trăit intens atât bucuriile, cât și durerile lui.

Nici o zi, în scurgerea timpului atîtor ani, pe care-i trăiesc, n-o regret. La prima vedere, viața mea a fost ca o oricărui om obișnuit, în realitate însă — plină de frâmintări violente, sumbre, dar ascunse sub o înfățișare linștită. Aceasta spre deosebire de soțul meu, care avea un alt temperament.

Îmi amintesc cu mare durere prin ce a trecut prin 1952, în acea ședință de pomînă, care a avut loc sub conducerea lui L.R., cînd Zaharia a fost eșuat de Traian Seșmaru, pe atunci secretar al Uniunii Scriitorilor, de Maria Banuș, de N.I. și de alții, care îi spuneau că este cosmopolit, deviator de dreapta, dușman al poporului etc., etc. L-au atacat și romanul „Desculț”, despre care afirmau că nu trebuia să apară, fiindcă eră scris într-o limbă neromânească. Mulți au ieșit din sală indignați, zicind: „Uite ce înșii au ajuns să-l învețe pe Zaharia Stancu limba română!!“

— Tu ce-ai făcut în acest timp? — l-am întrebat după ședință.

— L-am privit pe fiecare atacator drept în ochi, fără să-l slăbesc nici măcar o căpă...

— De ce n-ai luat și tu cuvîntul să te aperi de aceste atacuri mirșave?

— Cine mi-l dădea?

Socul a avut urmări imediate: Zaharia s-a imbolnăvit rău de nervi. Stătea cu obloanele lăsate și chiar legat la ochi, căci nici lumina n-o mai suporta.

DIALOG LITERAR

Nuşa Z. Stancu: „Zaharia Stancu a ars ca o flacără pentru cei mulți și obidiți”

(Urmare din pag. 1565)

M-a rugat să nu-l dau nimănui la telefon și nu l-am dat. Dar l-a căutat „șeful” lui, acela care-l desființase pur și simplu, criticindu-l cu atit de dușmănoasă pornire. Acesta era rău și subiectiv în aprecieri. Tot el încercase să-l scoată din istoria literaturii pe Eminescu, denigrindu-l într-o revistă ideologică.

Dar denigratorul a căzut, a pierit, cum se spune, pe propria lui limbă...

Telefonul era instalat aproape de patul soțului meu. Auzind că cel care sunase insistă să vorbească cu el, a cerut să-i dau receptorul și i l-am dat. Din ce răspundeau, am dedus că „șeful” îl lua la rost. Cred că ajunsese la Comitetul Central vesteau că în urma acelei ședințe Zaharia Stancu s-a imbolnăvit. „Da, nu mă simt bine” — răspundeau soțul meu. Prin telefon, se auzea tonul agresiv al „șefului”.

Am făcut apoi o altă greșală. Ieșind afară, am văzut aproape de casa noastră, din str. Herăstrăului, unde locuim atunci, o mașină militară, un „Gaz”, și i-am spus. Crezind că în mașina aceea era cineva care venise să-l aresteze, s-a însăpămintat groaznic. Am încercat să-l liniștesc, însă n-am reușit decât după ce a plecat mașina.

A fost nevoie să-si dea demisia de la Teatrul Național. A fost scos, un timp, și din presă. Era prin 1954, cind în funcția de președinte al Uniunii Scriitorilor se afla Mihai Beniuc. I s-a interzis atunci publicarea romanului **Rădăcinile sunt amare**. Cind s-a apucat să-l scrie, avea multe sarcini și nu dispunea de răgazul necesar elaborării în tîhnă. Ca să fie constrins să scrie, publica în **Gazeta literară**, în fiecare săptămînă cîte un capitol. Revista nu putea să aștepte. Și-atunci el scria, nu pentru bani, nici ca să ocupe spațiul rezervat celorlalți scriitori, ci pentru că avea ceva de spus, iar văpaia inspirației pusea stăpînire pe el. Mai tîrziu, l-a reluat în **Vîntul și ploaia**.

Un alt mare necaz a avut soțul meu și cind a apărut în **Gazeta literară**, al cărei prim-redactor era, o poezie a unei colaboratoare, care a avut de suferit nu numai ea, ci și Zaharia Stancu. Au venit atunci la noi doi redactori ai **Gazetei literare**. Soțul meu urcase în dormitor și eu am intrat în acest timp cu cafelele. Unul din ei mi-a spus ironic: „Ia cîți și dv., doamna Stancu, această poezie, că doar sinteți și dv. învățătoare, să vedem ce părere aveți?” Am cîtit-o și le-am spus că și un copil, nu numai eu, poate să-si dea seama că e o poezie dușmănoasă, îndreptată împotriva celor mai adevărați comuniști. Voi au să ne convingă tocmai ei, care erau vinovați de apariția acestei poezii, că nu li se poate aduce nici o învinuire, deoarece versurile respective nu ar avea nimic tendențios. Zaharia venise într-o zi acasă foarte abătut, fiindcă cineva din conducere, care era într-un grup de comuniști, cind l-a văzut, i-a făcut cu degetul ca și cind i-ar fi spus: „Va să z.că, aşa, din astia îmi ești?!”

Ce se întimplase? „Şeful” lui, care nu era în țară, cind a apărut poezia, cînd-o probabil acolo, a reținut-o, iar cind s-a întors a făcut atență conducerea de partid asupra ei și mai ales asupra lui Zaharia Stancu, redactorul-șef al **Gazetei literare**. Adică voia să spună că Zaharia Stancu nu-i devotat partidului. Timpul avea să dovedească loialitatea sa. Soțul meu a ieșit cu fruntea sus din acel dogmatism al deceniuului al sîscăea. Cu toate acestea, a avut de suferit și atunci. Nu mai trecea pragul redacției **Gazetei literare** și era foarte abătut. Mult timp, n-a mai pus mină pe condei. La un moment dat, mi-am luat inima în dinți și i-am zis: „Ce e cu tine? Ce e cu această lîncezeală? Scutură-te de necazuri și scrie! Cîtitorii te așteaptă! Adevărul va triumfa!” A doua zi, l-am văzut la masa de lucru și m-am bucurat foarte mult. După un timp, situația lui s-a imbunătățit, lucrurile s-au clarificat, iar adevărații dușmani au fost demascați. În 1955, a fost primit în rîndurile membrilor Academiei.

(Continuare în pag. 1569)

Zaharia Stancu:

MOARTEA EI

Ultima dată o văzusem către sfîrșitul iernii. Zăpada se topise și vechiul nostru sat, Omida, era încă în noroi. Vîntul, care venea de undeva foarte departe, tăia ca briciul. În văzduh se invâlmăseau trimbe de nori vineți. Sprijinindu-mă în baston și făcînd sărituri, cînd intr-o parte, cînd în alta, incercam să ocolească băltoacele. Tremuram. Frigul începuse să mă cuprindă de la picioare. Fintina... Sălcile... Duzii... Gardul șubred... Acasă!... Am ajuns iarăși acasă. M-am oprit la poartă și am bătut ușor în scindurile ei. Clinii, care nu mă cunoșteau, au ieșit să mă între. În timp ce mă lătrau, le priveam gurile. Erau negre, pline de colji albi. A ieșit în prag soră-meă Elisabeta, a pus mina pe o dirjală și, lovindu-i fără milă, i-a alungat în fundul ariei. Abia după aceea a venit, a deschis ușa și m-a poftit să intru. Nu ne-am imbrățișat decît după ce am trecut de pragul casei.

- Bine ai venit, Zaharia!
- Bine te-am găsit.

Era plăcut în odaie. Mirosea a fum și soba era călduță.

- Bag de seamă că tremuri.
- M-a luat cu frig.
- Să-l pregătesc o cafea?
- Dacă ai.
- Mai am cîteva lingurițe.
- Atunci dă-i drumul.

Soră-meă Elisabeta trece în bucătărie. Aud cum freacă ibricul cu cenușă, cum îl spală. Mă întrebă tare:

- Cum o vrei? Mai dulce sau mai amară?
- Fără nici un pic de zahăr. Ai uitat că...
- Așa e. Uitasem.

Scot haina, o atîrm în cuier și mă lipesc cu spinarea de sobă înaltă, de cărămidă. Soră-meă îmi aduce cafeaua, o pune pe măsuța rotundă, se uită la mine și zimbește.

— Te-ai lipit cu spinarea de sobă. Ca altădată. În toamnă ca altădată. Ca atunci cînd eram micuță.

- A trecut multă vreme de atunci...
- A trecut.

Cafeaua miroase mai mult a fum decît a cafea, dar e bună, mă încălzește. Mă uit pe peretii odăii. Sunt plini de fotografii de familie. Numai fotografia mamei lipsește. Ea nu s-a fotografiat niciodată, iar noi n-am băgat de seamă lucrul acesta decît după ce mama murise și noi o și ingropasem. Stăruia cu ochii asupra fotografiilor făcute. Au început să se îngălbenescă, au început să moară și ele. Mor oamenii. Cu timpul le mor și foto-

* Vezi numărul de față, pag. 1571.

Ulliunca astăzi și vîndu-i
set Grădă era învecinat
bucicul. De vîzului se în
vecinătatea astăzi și este
început să mă îngălbenesc
de vîzul astăzi. Acasă, nu
nu vîz cînd tîi, dar să
nu vîz de vîzul astăzi. A vîz
vîzul astăzi. De vîzul astăzi

graile. Îngălbenesc, oricum
să sterg incetul cu incetul pînă
ele devin de nedeușit... de ne-

— Mai vrei o cafea?

— Nu.

Iarăși zimbește soră-meă.

— Mi se pare că nu îi-a pînă
Protestez. Soră-meă Elisa

testul.

— Cafeaua se fierbe dor
Anul astăzi n-am putut să-mi
de lemn. Fac focul cu gunoaie
ce gătesc pe vatră miroase a gă

Ridic sprîncenele a mira
ce a spus. Se grăbește să adao-

— Nu face nimic. M-am obișnuit

Rid de sperietura ei. Rid și

— Chiar tot satul?

— Nu chiar tot satul, nu,
sint și case în care arde foc de

Mă grăbesc să spun:

— Casele chiaburilor, bin

Acum e rîndul soră-mi

— Chiaburi? De care chiaburi?

— Cum de care chiaburi?

Ride, ride cu îndrăznea

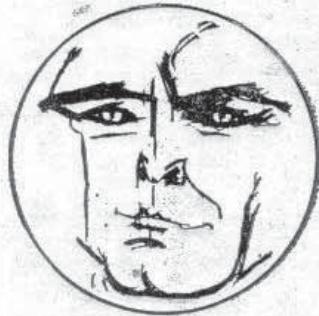
chiar.

— Nu mai sint chiaburi.
chiaburi. De mulți ani.

— Dar ce s-a întimplat?

— Unii au pierit pe aco-

INEDIT

ANGHELINI*

Uzurtația Evangelinicii

— cîtu răzăritul iernii. Zăpada se topire și vechea ierătră
— nu mai. Vălul, care venea de vîntul de nord căpătă lîna său
— lumînă într-o de noii săraci. Sprîniu într-un vestitor și făcău
— cînd să cîtu pereții să vălul să treacă. În mijloc, în mijloc
— e le pîscările. Fătă... Salvează... Dej... Zăpada se lăzește... Acesă...
— nu poate să pătrăsească să se întoarcă însăciul său. Căinii, care
— și nu iată, în mijlocul zăpezii, să războiește. În mijlocul zăpezii,
— și pînă în urmă o săptămână, a pînă minuna să se întoarcă. Căinile
— și pînă în urmă o săptămână, a pînă minuna să se întoarcă.

— ai păstra îngăbenesc și
— cînd chipurile scrise pe
— eslușit...

Zimbește și spune:
— cut.
— etă nu ia în seamă pro-

ol, pe jar. De unde jar? — recur nici măcar un braț
— e. Din pricina aceasta tot
noaie.

— Soră-mea se sperie de
— e:
— îșnuit. Nu numai eu m-am

— o întreb:

— u, nu chiar tot satul. Mai
— lemne.

nțeles.
— ridice sprîncenele:
— ur vorbești?
— De chиaburi...
— cu multă îndrăzneală

— satul nostru nu mai sînt
— pe unde au fost duși.

Alții s-au întors și...

— Si acum ce e cu el?

— Nimic, ce să fie. Sint în sapă de lemn...

— Atunci ale cui ar fi casele în care se face focul
— cu lemn?

— Ei! Parcă tu nu știi... Știi destul de bine, frate
dragă. Știi destul de bine și totuși te faci că nu știi.

— Sint foarte obosit, ii spun, abia mă mai tin pe
picioare... Mi-ar prinde bine încă o ceașcă de cafea.

Acum soră-mea Elisabeta e tristă. Nici o fărîmă de
lumină nu se vede pe obrazul ei.

— O să miroasă și aceea tot a fum și-a gunoi.

Rid ca s-o înveselesc:

— O s-o beau și aşa și-o să mă bucur că e pregătită
— de mîinile tale.

— Mîinile mele... Mîinile mele s-au urîșit de tot,
nene...

Mi le arată. Nu s-au urîșit. S-au îngroșat numai...
Dar... doamne, doamne... ce se petrece cu mine? Le-am
mai văzut și la altcineva? ...La cine... La cine... La cine...
La cine...

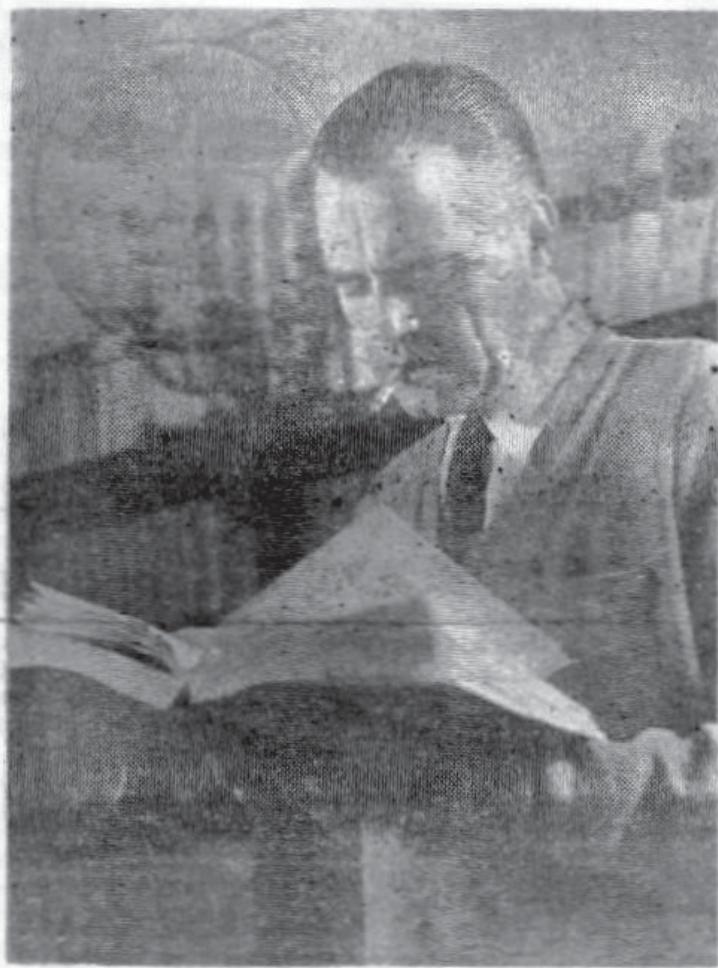
— Mîinile tale seamănă cu mîinile mamei în anii
ei din urmă, înainte de a muri...

Soră-mea îmi ascultă cuvintele. Pe urmă dă din cap:

— Or fi semănind. Nu știi.

Trece un timp lung în care între noi se așterne tăcere.

— Nu știi, spune soră-mea cu un glas oarecare, nu
mai îmi aduc aminte cum arătau mîinile mamei. Nu-mi
aduc aminte decât de ochii ei și de obrazul ei. Ochii îi
erau afundați în cap și obrazul îi era alb ca zăpada...
alb ca zăpada cînd zăpada e proaspătă...

(Urmare din pag. 1566)

In 1956, în primele zile ale lunii octombrie, izbucneste contrarevoluția din Ungaria, care amenință și construirea socialismului în România. O tăcere grea, apăsătoare se lăsase peste Capitala noastră și peste întreaga țară. Toate condeiele parcă înghetașeră. Stînd de vorbă cu soțul meu, l-am întrebat: „Ce se întimplă? Ce e cu această tăcere? De ce nu scrie nimene? Scrie tu!”. „Am și scris”. Și-mi arată un manuscris, acel superb articol, atât de fierbință și de inspirație, intitulat *Sint sulfet din sulfetul neamului meu*, care a apărut în *Scintela* și care a avut un mare răsunet în opinia publică, în rândurile largi ale clasei muncitoare, articol care a dezghețat ca prin minune multe condeie. Soțul meu a primit atunci zeci de telefoane de felicitare, nu numai de la prietenii, ci și de la dușmanii.

In 1958, este chemat din nou la conducerea Teatrului Național.

— *Thalia a fost slujită de el numai în această calitate?*

— După aprecierile unanime, s-a dovedit în primul rînd un bun organizator al bătrînului Teatrul Național, a căruia clădire fusese distrusă de hoardele hitleriste. În același timp, el a contribuit substanțial la instaurarea, în această instituție, a unui climat corespunzător condițiilor social-istorice. Trebuia schimbat repertoriul, trebuiau găsite noi modalități teatrale. Ca scriitor comunist, a promovat, pe prima scenă a țării, dramaturgia originală, cele mai valoroase piese din repertoriul național și universal. A reușit să pună în scenă, cu concursul unor dintre cei mai mari artiști ai timpului, opera lui I.L. Caragiale, fără nici o imixtiune în piesele săle. De asemenea, a izbutit, poate pentru prima dată în istoria Teatrului Național, să alcătuașcă un Comitet de lectură, din care au făcut parte personalități de mare prestigiu, precum: Mihail Sadoveanu, Al. Rosetti, Tudor

Nușa Z. Stancu: „Zaharia pentru cei i-

Vianu, Bazil Munteanu, Zaharia Stancu, Al. Kirițescu, actorii Emil Botta, A. Pop Marțian și alții. Zaharia Stancu, fiind convins de funcția educativă a actului teatral, a pus în scenă un repertoriu bogat și variat. Astfel, se joacă pentru prima dată, după 23 August, piesa *Copiii pământului*, de Andrei Corteanu, inspirată din dramele mediului rural. (Faza lansată de L. Rebreanu, dar cenzura antonesciană a interzis-o). De asemenea, văd lumină rampele creațiile lui Horia Lovinescu, *Ziua cea mare a Mariei Banus*, *Ultima oră*, de Mihail Sebastian, piesele lui Camil Petrescu, Mircea Stănescu, Aurel Baranga, Tudor Mușatescu, George Mihail Zamfirescu, Maxim Gorki, A.P. Cehov și ale altor scriitori români și străini. Teatrul Național a început o perioadă de înflorire nemă întîlnită până atunci.

— Da, sunt realizări remarcabile. Eu aş dori să ştiu dacă Zaharia Stancu a încercat să scrie și piese de teatru.

— Adesea, Zaharia Stancu a fost întrebat de ce nu scrie piese de teatru, deoarece proza lui e un dialog neîntrerupt și viu. A răspuns că nu-i-a tentat acest gen și nici nu a încercat să scrie piese de teatru.

— Ce aspecte ați reținut din relațiile lui cu tinerii condeieri?

— Ca președinte al Uniunii Scriitorilor, cum însuși mărturisește, urmarea cu atenție evoluția noilor văstare ale literaturii și se bucura cind descoperă „firele de aur ale talentului”. Parcă îl văd la Cluj, stând în picioare, cu o foale albă și cu un creion în mână, cum demonstrează tineretului ce se poate face cu aceste două mijloace simple. Demonstrează puterea cunoștinței scrise, puterea literaturii asupra oamenilor. „Făcilia — spunea el — trebuie trecută de la înaintașii, de la cei în vîrstă, celor tineri”. A prețuit totdeauna tineretul, dar i-a prețuit și pe înaintașii care au transmis noilor generații dragostea lor față de popor, respectul pentru valorile spirituale ale lumii. În urma unei discuții avute cu cățiva tineri care veniseră la el, la Uniunea Scriitorilor, să ceară sporirea numărului de reviste, desii aveau la dispoziție „Luceafărul”, „Scintia tineretului” și toate celelalte publicații din țară, a scris, pentru Scintia, articolul *Să ne trăiască bătrânilor*. Adresându-se tinerilor, le-a spus din toată inimă: „Imbogățiți-vă mintea și sufletul cu știință, cultură și artă, pe care oménirea le-a păstrat secole, mii de ani chiar. În Tezaurul de nepretuit al umanității!”

— Zaharia Stancu și-a povestit viața în numeroase opere. Ce credeti că n-a spus autorul?

— Mai mulți confrății de-a soțului meu au apreciat că *Desculț*, care inaugura un drum și un mare succes al literaturii române, este, totodată, o treaptă a unei opere implete. Se știe că el anunțase sub acest titlu sase cărți. Această făgăduință n-a fost implită. Este adevărat că scriind alte cărți, cum ar fi *Pădurea nebună*, *Ce mult te-am iubit*, *Jocul cu moartea*, a inclus în ele pagini pe care initial hotărise să le scrie în *Desculț*, ce ar fi trebuit să cuprindă evenimentele de pină la 23 August 1944 și inclusiv acest eveniment. A început ciclul *Rădăcinile sunt amare*, conceput în 15-16 volume, din care n-a lăsat decât cinci. Anumite imprejurări l-au pus în situația de a nu-și realiza planul de creație. Cred că nu avem nici spațiu și nici timpul necesar pentru a discuta despre aceste imprejurări. „Mă mingă că lăptul că și alți scriitori au în urma lor opere neterminante” — spunea el cind venea vorba despre acest lucru.

A lăsat doar începute multe scrieri, ca de exemplu *Fratele meu Gheorghe*, despre care nu o dată a pomenit în romanele sale. Din romanul *Sărbi* n-au rămas decât zece pagini dactilografiate, din *Bivoli* — treisprezece în-

Iancu a ars ca o flacără Iți și obidiți"

duri, din Plăpinda pasăre neagră — douăzeci și una de pagini, din Moartea Evanghelinelor — o jumătate de pagină, din Cloșca cu pali de aur — treisprezece rinduri din Târm sălbatic — douăzeci și două de pagini (mi-a vorbit adesea despre această lucrare, în care era vorba despre o întimplare din tinerețe, a cărei acțiune se petrece în anul 1922, pe locurile unde se află acum Eforie Nord și care odinioară a fost puștit de război; totodată, este o duioasă evocare a prieteniei cu poetul și doctorul V. Voiculescu, care conducea o colonie de bolnavi), din Lumina ochilor — o jumătate de pagină dactilografiată, din Aniversare — douăzeci și șase de pagini. Sub acest titlu vôlea să scrie memoriile începute la împlinirea vîrstei de 70 de ani.

Tot timpul a crezut că o să poată să reia ciclul Rădăcinile sunt amare, în care urma să scrie despre colectivizarea agriculturii, la care a participat și în legătură cu care se documentase nelincetat. Păcat, zic, că omul nu are două vieți...

— După moartea sa și chiar mai înainte, unii au început să afirme că Zaharia Stancu n-a procedat bine relativ o serie de întimplări dramatice, mai cu seamă în romanul „Desculț”. Alții nu cred, de exemplu, că li s-au pus botnițe tăranilor duși cu forță să culeagă via boierului Măliarezi. Care este punctul dv. de vedere?

— Se știe că succesul de public al cărții a luat-o, într-un fel, înaintea succesului de critică. Cartea se impusese ca o realitate, răspândindu-se în întreaga lume în peste 45 de limbi. Cred că sunteți de acord cu mine că, în Desculț, nimic nu este senin. În Desculț, este vorba de alt sat decât cel sadovenian și contemporan cu al lui Rebrenau. Este vorba de un sat deținut în timp și în spațiu, de o umanitate sfâșiată, de o conștiință sfâșiată. Este vorba de o istorie care se asemănă cu o stihie intunecată și devastatoare, de cea a exploației nemiloase a tăranilor. Eroul se situează în această istorie ca un revoluționar copleșit de amintirile trecutului. Ura și iubirea, solidaritatea și lupta, conflictul de clasă stau mereu în cutie de rezonanțe a sufletului său.

Este adevărat, unii au încercat să conteste, cu mai multă sau mai puțină vehemență, realismul tragic al desculților din Omida. Am citit în Amintirile unui fost corector* următoarele: „Satisfacțiile oferite de romanul Desculț al lui Zaharia Stancu altenuau cu anulări din pricina acelui episod neverosimil, în care tăranii de pe moșia boierului sunt puși să culeagă struguri cu botnița pe gură”. Și totuși acesta a fost adevărat. Mai mulți nelincetători în această crudă realitate au mers pe urmele desculților și au stat de vorbă cu unii dintre eroii în viață și s-au convins. Ba, mai mult, au putut să vadă și cum arăta o botniță.

În încheiere la această întrebare, vreau să subliniez, ca să nu se uite, că soțul meu a scris romanul Desculț în condițiile istorice survenite, ale revoluției, într-un ritm și un stil original și diferit, inimitabil, asemănător cu cel al legendelor, al povestirilor despre colectivitățile umane, pe care evenimentele sociale, economice și politice le zguduie. În ciuda nu putea să uite acest „neverosimil” sau de necrezut adevăr tragic, al culesului de struguri cu botniță, pe moșia boierului.

— În afară de literatură, ce alte arte mai iubea?

— Am iubit amândoi muzica și poezia și am apelat la ele atât în mo-

* Petre Stoica — Amintirile unui fost corector, Editura „Cartea Românească”, București, 1982, pag. 152. (Nota red.).

mentele bune, desfășindu-ne inimile, cit și în momentele grele, pentru a ne liniști și alții suferințele. Iar arta, pentru mine și pentru soțul meu, nu reprezenta viața însăși, ca atare, ci era oglinda magică a vieții, mai frumoasă, deci, decât viața însăși.

Din copilărie, așa cum se cunoaște din biografia lui, sensibilitatea lui excesivă este lovitură de asperitățile vieții și sentimentele lui se retrag în cele mai adînci ascunzișuri ale inimii sale. În confesiunile lui, spune că în muzica lui Bach își găsea alinarea durerilor care-i chinuiau sufletul.

Chiar din copilărie, cunoaște în satul lui natal pe Dendrino, viitorul compozitor, care era cu un an mai mare ca el și locuia cu părinții săi în Salcia. Când Zaharia trecea pe ulita lor, se oprea altădată de vioara la care Gherase Dendrino exersa, dorind să-l asculte, însă acesta îl alunga. Când l-a întâlnit mai tîrziu la București, i-a amintit de acest gest jignitor. Lui Dendrino nu i-a convenit să de atunci îl purta pică.

— Care era programul unei zile de muncă?

— În general, lucra în zori, de la orele 4 pînă la 8. După 8,30, era întotdeauna la Uniunea Scriitorilor. După-amiază, cînd nu era solicitat de problemele Teatrului Național sau ale Uniunii Scriitorilor, scris, în orice caz, îl rămînea foarte puțin timp pentru odihnă. Inspirația îl obliga uneori să scrie pe un colț de masă, în avion, cînd zbura peste hotare, în tren, cînd călătorea prin țară.

— Ce-ați dorit să transmități editorilor „Revistei noastre”?

— Folosesc acest prilej pentru a vă ruga să transmități, prin intermediul revistei liceului dv., cele mai calde urări de sănătate și felicitare întregului corp profesoral de la „Unirea” și totodată felicitări pentru dăruirea lor în nobila muncă de educație și instruire a tinerei generații. Ce alte profesii poate să aducă o mai mare satisfacție decât aceea de a vedea cum se dezvoltă copiul și se deschide ca o floare sub ochii profesorilor? Această „înflorire” constituie, desigur, răsplata cea mai înaltă a dascălului.

INTERVIU

În exclusivitate pentru „Revista

LAMBROS ZOGAS:

(GRECIA)

„Mioriță” este cea mai înaltă intruchipare a geniului creativ al poporului român“

— Interviu realizat de prof. Marius

O întâlnire cu poetul și traducătorul grec Lambros Zogas, directorul Caselor de Cultură Româno-Elene din Atena, are un farmec aparte. Intelectual de alesă formăție, cărturarul aplacat cu stăruință de cîteva decenii asupra comoriilor culturii noastre, omul care și-a făcut din România o a doua patrie, așa cum expresiv o mărturisește într-o din poezile sale este un activ promotor al relațiilor de prietenie româno-elene și autor sau traducător a peste 30 de volume. Recent laureat al marelui premiu literar „Menelaos Ludemis”, distinsul nostru interlocutor se confesează cu o exagerată modestie, preferind să vorbească puțin despre sine.

Sosit de cîteva zile într-un concediu de creație în România, domnia sa a acordat cu amabilitate următorul interviu pentru cititorii „Revistei noastre”:

— Recent, a apărut în librăriile românești și s-a epuizat repede volumul „Hercules”, tradus din literatura greacă, lucrare de evocare a unuia din vestișii eroi ai mitologiei elene...

— Cartea face parte dintr-un ciclu de evocații aparținând lui Menelaos Ludemis, unul din cei mai mari prozatori ai Greciei moderne, ciclu din care au fost realizate și alte două traduceri: „Icar” și „Theseu”. Dar fiind faptul că literaturile tuturor popoarelor pleacă de la mituri, versiunile românești ale lucrărilor amintite contribuie la cunoașterea de către cititorii tineri a destinelor de excepție ale acestor martiri ai umanității.

— De cîțiva ani, Dv. desfășurați o rodnică activitate de popularizare a valorilor culturii românești în Grecia, prin intermediul traducerilor. Cartea politică, beletristică, volume de autor, antologii de literatură română clasică și contemporană redimensionează în fața cititorului grec profilul unei spiritualități de o mare originalitate. Vă rugăm să ne dați cîteva detalii în această privință.

— Un loc de seamă în activitatea mea de traducător îl ocupă traducerea în limba greacă a operei de o excepțională însemnatate a președintelui Nicolae Ceaușescu. Am realizat, nu cu mult timp în urmă, o cuprindătoare antologie în cinci volume a scrierilor sale, care a apărut la Atena sub titlul „Nicolae Ceaușescu — România și lumea contemporană”. În aceeași linie, se inscriu cărțile: „Promotori ai prieteniei româno-elene”, „Prin România contemporană”, „România și conducătorul său”, traducerea în limba greacă a volumului prof. univ. Virgil Cândea — „Scurtă istorie a României”, albumul „România—Ceaușescu”, apărute în excelente condiții grafice în editura Melissa, în limbile franceză, engleză și greacă, ca și apariția la Atena a trei volume din opera științifică a acad. dr. ing. Elena Ceaușescu. Aceste traduceri s-au bucurat de o via și entuziasmată primire în Grecia.

— Știm că Dv. ati tradus și numeroși scriitori români în limba greacă. O prestigioasă antologie de „Prozatori și poeți români” a apărut la Atena, în 1978, în cunoscuta editură Dorikos.

— Imi este greu să amintesc, fie și într-o sumară esnumerare autorilor

ră"

Președintele Nicolae Ceaușescu, Lambros Zogas, și Mihai Gh. Pnevmatikos (în mijloc) și șefitorul grec Gh.

român; cuprinși în acest volum. De la Grigore Alexandrescu și Vasile Alecsandri, la Mircea D'nescu, trecind prin momente de virf ale literaturii române, ce se numește Eminescu, Macedonski, Lucian Blaga, Livia Rebreanu, G. Călinescu, Ion Barbu, George Bacovia, Camil Petrescu, Tudor Arghezi și pînă la poetii și prozatorii contemporani, din care am amintit pe Zaharia Stancu, Marin Preda, Eugen Barbu, Laurențiu Fulga, Dumitru Radu Popescu, Fănuș Neagu etc., peste 120 de scriitori români sunt inserati în sumarul volumului. Împreună cu Menelaos Ludemis, am tradus în volum românesc: „Moromeii” de Marin Preda, „Ingerul a striga” de Fănuș Neagu, nuveala „Moartea lui Ipu” de Titus Popovici și volume de versuri apartinînd lui Eugen Jebeleanu, Dumitru Popescu, Marin Sorescu, Geo Dumitrescu, Virgil Teodorescu, Ion Brad. Din dramaturgia română contemporană, am tradus un volum de „Teatru” de Horia Lovinescu. Deîn de călărașia anilor în paginile revistei „Ipirotiki Estia”, rubrica „Vă prezentăm un scriitor străin”, în cadrul căreia au fost prezentate Laurentiu Fulga, Zaharia Stancu, Al. Ștefănescu, George Macovescu, Eugen Jebeleanu, D. R. Popescu, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Al. Andrițoiu, Toma George Maiorescu, Ion Horea, Petre Ghețez, Corneliu Șerban.

— Pregătiți apariția în limba greacă a unei vaste antologii a poeziei românești, de la începuturi pînă în zilele noastre. Vorbiți-ne, vă rugăm, mai amănuntiți despre acest ambicios proiect al dv...

— De mai bine de un deceniu, lucrez la această antologie concepută să apară în patru mari volume. Prîmul volum este afectat poeziei populare. Am inclus în sumarul cărții speciale reprezentative ale folclorului literar românesc: balada, doina, strigătura, folclorul obiceiurilor, etc. Nu lipsesc din volumul amintit „Miorița” legenda „Mănăstirea Argesului”, „Toma Alimos” etc. Vrancea are mindria de a fi dat ethosului românesc o impresionantă capodoperă. „Miorița” rămîne una din cele mai înalte intruchipări ale geniului creator al poporului român, o capodoperă demnă de învidiat de către toți marii poeți ai lumii. Într-un spațiu relativ restrîns, cu un accentuat dinamism și într-o realizare artistică ce atinge perfectiunea, creatorul anonim sintetizează un mod de viață specific românesc, în tonalități de un dramatism intens, răscălit.

— Ce și cum poate pierde transpunerea unei opere românești, într-o altă limbă, să spunem, de pildă în limba greacă?

— Orice operă literară tradusă într-o altă limbă pierde din farmecul

INTERVIU

originalului. Problema care se pune, în cazul unei traduceri, după mine, este asigurarea unei pierderi cît mai mici. Cînd am tradus însă capodopere ca „Miorița”, legenda „Monastirea Argeșului”, „Cucul și turturica” și altele, m-am străduit să nu trădez, cu nimic originalul, păstrînd nealterate în limbă greacă ritmul, rima, măsura versurilor. Munca mea de traducător a fost însă ușurată de faptul că am trăit mai bine de două decenii în România și cunosc bine limba română. Un cuprinsător studiu introductiv așezat în fruntea volumului familiarizează pe cititor cu apariția, evoluția, trăsăturile caracteristice folclorului literar românesc.

— Dar despre celelalte volume ale antologiei ce ne puteți spune ?

— Un alt volum va fi dedicat poeziei românești clasice: Aleșandri, Eminescu, Macedonski, G. Coșbuc, Octavian Goga. La întocmirea acestui volum, am întîmpinat o serie de dificultăți. Traducerea selecției din opera poetică a lui M. Eminescu merge lent. Eminescu nu se poate traduce în altă limbă. Eminescu este intraductibil. Opera sa se poate transpune într-o altă limbă, ceea ce înseamnă, evident, altceva. Personal, încerc realizarea a două sau mai multe variante în limbă greacă a aceliei poezii, urmînd s-o aleg pe cea care mi se pare mai realizată.

Volumul al treilea al antologiei este dedicat poeților români contemporani, iar ultimul, al patrulea, intitulat „Tinere speranțe”, nu este încă întocmit.

— Ce noi lucrări vor vedea lumina tiparului, sub semnătura Dv. ?

— Am predat Editurii „Eminescu” volumul de versuri originale intitulat „Două patrii”, ce va apărea, simultan și la Atena, odată cu alte două cărți de versuri originale „Noroc bun, Românie” și „Lacrimi amare”. Recent, am terminat volumul „O țară, un popor, un conducător dedicat României și președintelui Nicolae Ceaușescu ce urmează să apară la Atena. În prezent, în colaborare cu alți poeți români pregătesc o antologie de poezie cipriotă. Tot la Editura „Eminescu”, am predat două traduceri: romanul „Sfîntul ambulant” al lui Menelaos Ludemis și un volum de versuri al poetului grec Panaiotis Tutakos. Am terminat traducerea a două comedii ale scriitorului grec Dimitrie Psatas, una din ele, „Micii farisei”, jucindu-se deja cu mult succes pe scenele teatrelor din Ploiești și Oradea și sper că în curînd un teatru din Atena să pună în scenă versiunea în limbă greacă a comediei „Proștii sub clar de lună”, traducere realizată de mine după comedia lui Teodor Mazilu.

— Intrucît discuția noastră urmează să apară în „Revista noastră” din Focșani, ce ne puteți spune despre acest periodic de cultură care se adresează tinerelor generații ?

— Trebuie să mărturisesc că deși cunosc foarte multe lucruri despre Vrancea și Focșani, nu știu de apariția acestei reviste. Răsfoind ultimele numere, mi-am dat seama că e vorba de o publicație interesantă, bine scrisă în paginile căreia sunt prezente toate generațiile de scriitori români. Măs bucura foarte mult dacă mi s-ar oferi posibilitatea să colaborez la această prestigioasă revistă, al cărei întemeietor a fost, în urmă cu peste 7 decenii un compatriot de-al meu, prof. D. Papadopol. Mi-ar face o deosebită placere, totodată dacă mi s-ar oferi prilejul să traduc unele poezii realizate de membrii cenacului literar al acestei reviste care să apară în paginile unor publicații pentru copii și tineret din Grecia. Cea mai mare bucurie însă a mea ar fi de a putea cunoaște mai îndeaproape preoccupările elevilor și profesorilor Liceului „Unirea” din Focșani, realizatorii acestei excelente reviste, căreia îi doresc, în continuare, ani mulți, îndelungați de viață !

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

„INVAȚĂMÂNTUL LICEAL SI TEHNIC PROFESIONAL”:

„Despre «Revista noastră», publicație a elevilor Liceului «Unirea» din Focșani, care apare de trei ori pe an, editorii noștri au mai avut ocazia să citească fie în paginile revistei «Invațământul liceal și tehnic profesional», fie în presa literară și social-politică.

Nu credem că exagerăm deloc cind afirmăm că o asemenea revistă și-ar dori-o nu numai orice liceu de prestigiu din țară, dar și instituții culturale ce editează la rindul lor publicații. Pentru că, efectiv, «Revista noastră» este o publicație în paginile căreia se face cultură, fiind, în același timp, un mijloc de culturalizare a maselor de elevi. Pentru asemenea calități ea a fost distinsă în cadrul concursului național al presei scolare cu premiul I în 1978 și 1981 și cu „Premiul special al juriului pentru cea mai bună revistă scolară din țară” în 1979.

Fondată în urmă cu 10 de ani de profesorul Dimitrie Papadopol, care a fost președintele Societății literare a elevilor Liceului «Unirea», revista s-a bucurat de-a lungul anilor de o bună reputație.

Animatorul de astăzi al revistei este profesorul Petrache Dima, care, venind aici în 1969, găsește în biblioteca Liceului «Unirea» o bogată zestre editorială, zestră care-i trezeste un puternic sentiment de admirare și de unul de învidie. „Eram între ciocan și nicovală — mărturiseste prof. P. Dima în articolul jubiliar al revistei din Ianuarie—martie 1982 : pe de o parte, tradiția care ne obliga — pe de altă parte tinerele talente care erau în flux continuu. În spate aveam o experiență publicistică de aproape 20 de ani. Nu aveam însă milioane financiare. La sfîrșitul anului 1971, am predat la tiner primul număr al seriei noi, garantind material cu retribuția mea de profesor. O lună mai tîrziu, adică la 30 Ianuarie 1972, «Revista noastră» reapără. În permanență, noi am fost călăuziți de ideea de a scoate o revistă scrisă de elevi, dar și de personalitatea consacrate și care să se adreseze tuturor cititorilor. și astfel am realizat o frăție spirituală între colaboratori a căror vîrstă variază între 9 și 23 de ani”.

Trebule să recunoaștem că nu este usor să elaborezi o revistă cu 64 de pagini, tipărită după toate regulile artei tipografice, într-un tiraj de 7.000 de exemplare și în coloanelo căreia să semneze elevi alături de academicieni ca Serban Cioculescu, C. C. Giurescu, Iorgu Jordan, Caius Jacob, Al. Rosetti, Nicolae Teodorescu, Petre Vancea și profesorii universitari Gh. Bulgăr, Constantin Ciopraga, Zoe Dumitrescu-Busulenga, I. C. Chitiuia, Al. Piru, Pompiliu Marcea etc.

„Recent, am fost la Focșani. Reîntîlnindu-mă cu acest mare animator, sufletul «Revistei noastre», mi-am zis că este o obligație elementară să scriu cîteva rînduri despre profesorul Petrache Dima și revista pe care o îndrumă”. (Articol publicat sub titlu „Animatorul”, în nr. II, noiembrie 1982). (Mircea Riureanu)

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

Societatea academică social-literară „România jună” din Viena

(Urmare din pag. 1549)

In programul ei, a figurat și editarea unui periodic, vis înfăptuit — după cum am văzut — tîrziu și sporadic.

Societatea academică social-literară „România jună” din Viena și-a continuat activitatea și după primul război mondial. În 1921, deci cînd se împlinea o jumătate de veac de la înființarea ei, în funcția de președinte se afla Octavian Moșescu (1894—1982), fost colaborator al seriei vechi a „Revistei noastre”. Doi ani mai tîrziu, adică în 1923, el a tipărit „Cartea semi-centenarului” Societății, la care au colaborat : N. Iorga, M. Sadoveanu, L. Rebreasu, L. Blaga și a.)*

*) Vezi P. Nicoară — Octavian Moșescu — colaborator al seriei vechi, în „Revista noastră”, anul XI, nr. 82-83-84 (serie nouă), ianuarie—martie 1932, pag. 1355—1356.

Alex. Oprescu — Scriitori buzoieni, Buzău, 1981.

ÎNTLNIRE**SECVENTE**

La 19 februarie 1983, **Virgil HUZUM, Corneliu FOTEA, Florin MUSCALU** și **Traian OLTEANU**, membri ai Cenacului Uniunii Scriitorilor din Focșani, s-au întlnit cu redactorii „Revistei noastre”. Oaspeții au citit din lucrările lor, iar prof. **Petrache DIMA** le-a vorbit despre tradițiile editoriale de la Liceul „Unirea”. Cu acest prilej, și-au făcut debutul literar elevii **Gheorghe GOGOTĂ** și **Nicolae-Dorin ROTARU**, clasa a X-a E. Valentin-Manole **GHEORGHIȚĂ**, clasa a XII-a A, colaborator mai vechi al revistei, a încheiat manifestarea recitând din ultimele sale versuri.

Poetul Florin Muscalu, secretar al Cenacului U.S. a notat în Cartea de aur a scolii, următoarele gînduri, la care s-au alăturat și ceilalți invitați:

„Astazi, 19 februarie 1983, Cenacul Uniunii Scriitorilor din Focșani și-a ținut una dintre cele mai frumoase sezoane în Catedrala învățămîntului vrîncen : Liceul „Unirea”.

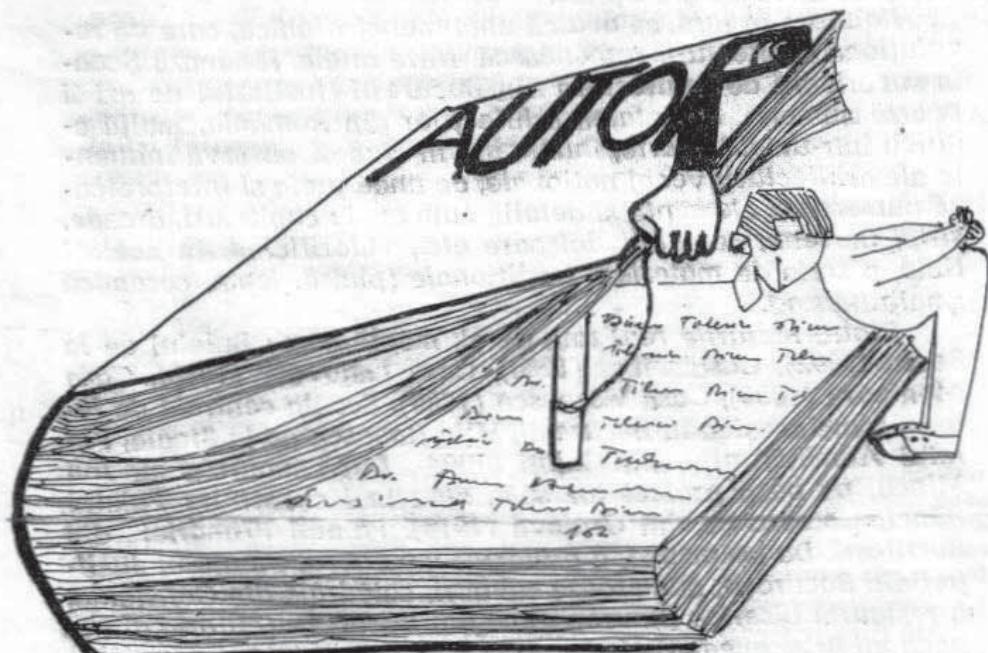
Aducem un pios omagiu marilor dascăli — savanți, scriitori, cercetători — ce au oficiat în această Instituție. Ne alăturăm colegului Petrache Dima, ce continuă zilele de aur ale scripturilor române. «Revista noastră» nu-i mai aparține ! Nu mai e a Lui. E a Noastră.

Focșani, zi de iarnă, zi de istorie literară».

Virgil Huzum, decanul de vîrstă al scriitorilor vrînceni, a adăugat: „Revîn intotdeauna cu dragoste și cu placere ca fost elev, apoi ca profesor al Liceului „Unirea».

LANSARE

În aceeași zi, la Librăria „Miorița” din Focșani, a fost lansat volumul „Nopțile fără Caterina”, de **Corneliu FOTEA**. Despre acest debut editorial a vorbit **Florin MUSCALU**.

UMOR

de Tiberiu DIMA

FOȘTI ELEVI AI LICEULUI

Ion Mincu

In 1982, s-au împlinit 130 de ani de la naștere și 70 de ani de la moartea lui Ion MINCU (1852—1912), cel mai de seamă arhitect român din secolul al XIX-lea.

Născut la Focșani, în 1852, Ion Mincu, după absolvirea școlii primare, continuă studiile la Liceul „Unirea”, apoi la București, la Școala de poduri și șosele, ale cărei cursuri le încheie strălucit, cu Medalia de aur, în 1875.

După ce o scurtă perioadă (1875—1876) este inginer de drumuri și poduri în orașul natal și deputat de Putna, pleacă la Paris pentru a-și desăvîrși pregătirea.

Intre anii 1877—1882, frecventează aici „Ecole des Beaux Arts”, beneficiind de o bursă din partea statului român, obținută cu sprijinul lui Alexandru Odobescu.

Eforturile depuse sint încununate de succes: în 1882, Societatea Internațională de Arhitectură din Paris îi acordă Premiul I și Medalia de aur. Premiul i-a facilitat o călătorie de studii în Italia, Spania și Grecia, unde a cercetat unele dintre cele mai valoroase monumente ale arhitecturii clasice universale și de unde s-a și inspirat.

Reîntors în țară, se dedică unei munci titanice, care va revoluționa arhitectura românească. Intre altele, fondează Școala superioară de arhitectură din București (Institutul de azi îi poartă numele), Societatea arhitecților din România, înalță edificii într-un stil aparte, inimitabil, în care se observă influențe ale arhitecturii vechi naționale, de unde preia și interpretează numeroase elemente și detalii, cum ar fi: capiteluri, arcade, silpi de lemn sculptați, foișoare etc., valorificând, în același timp, o serie de materiale tradiționale (piatră, lemn, ceramică smălțuită și.a.).

Dintre lucrările realizate de el, menționăm: Bufetul de la Sosea (1892), Casa Vitzu (1884), Casa Lahovary (1886), Casa Monteoro (1889), Casa Vernescu (1889), Școala centrală de fete — toate acestea în București, Vila Robescu de la Sinaia, Palatul Administrativ din Galați (1904). După moartea lui Ion Mincu, pe baza proiectelor sale, s-au mai construit: Palatul Băncii Comerciale din Craiova (1916), Palatul Primăriei din București. De asemenea, a proiectat mobilierul Palatului Justiției din București, numeroase căouri, catedrala din Constanța, a restaurat biserică Stavropoleos din București (ctitorie din epoca lui Brâncoveanu) etc.

In Focșani, se mai păstrează, în Cimitirul Sudic, cavoul lui Tânase Scatiu (alias Dumitru Simionescu-Rimniceanu), monu-

FOȘTI ELEVI AI LICEULUI

ment lunerar realizat pe baza unui proiect de Ion Mincu, iar în Cimitirul Nordic, casa administratorului, construită în anii 1875—1876, cînd el a fost inginer în orașul Unirii*).

In general, opera sa (în cea mai mare parte rămasă în proiecte) se distinge prin monumentalitate, echilibru și expresivitatea executării detaliilor fațadelor.

Nu gresim dacă afirmăm că focșăneanul Ion Mincu reprezintă pentru cultura românească ceea ce sănt pentru cea italiiană Michelangelo Buonarroti și Leonardo da Vinci.

Florian V. ION

* Vezi imaginea de mai sus.

CRONICA LIMBII

(Urmare din pag. 1555)

Acceastă concluzie nu apare ca o nouitate în istoria limbii române. Din toată această frâmintare, rezultă că limba apare sub două forme, sub două registre — unul scris și altul oral — ele influențindu-se reciproc, îndrăgostește să domine pe celălalt. Realizările formidabile ale epocii noastre, cînd orice cercelare nu poate face abstracție de științele pozitive (în primul rînd, matematică) împrimă limbii un puternic proces de neologizare. Pe de altă parte, un examen mai prudent ne arată că, în același timp, are loc un proces de exprimare pleonastică, de abruptă oralitate stereotipă, de dominare a clichelor lingvistice, multe nesupravegheate.

Dar, despre asta, într-un număr viitor.

NOTE DE LECTURĂ

O AMPLA DEZBATERE PRIVIND PREDAREA LIMBII ROMÂNE

Cea dintâi dintr-o serie de studii ce au în vedere realizarea primului program de cercetare integral, consacrat examinării limbii române din perspectiva procesului de predare-învățare în toate formele de învățămînt, care conțin această disciplină, recentă apariție „Lecția de conversație. Teorie și practică”, de Melania Florea și Carmen Stoean, se adresează, în primul rînd, cadrelor didactice care predau limba română ca limbă străină, dar se dovedește, prin conținutul său, un util instrument de lucru, „în elaborarea strategiei predării limbilor” și pentru profesorii de limbi străine. Cartea, semnată de un cadru didactic de la Universitatea din București și de unul de la un liceu din Capitală, urmărește, așa cum prezintă capitolul introductiv, „să evidențieze principalele aspecte teoretice și practice, care stau la baza organizării și desfășurării acestui comportament important al unui curs intensiv de limba română ce se adresează studenților și doctoranzilor străini din anul pregătitor” (p. 3), lecția de conversație.

Valorificând o bogată bibliografie, autoarele oferă în prima secțiune a lucrării, dedicată teoriei lingvistice a conversației, premizele științifice ale abordării unei metodologii adecvate pentru realizarea orelor de conversație. Din această perspectivă, sunt luate în discuție datele fundamentale ale teoriei conversației, este formulat un interesant raport dialog-conversație, precum și o utilă clasificare a conversației după criterii pragmatice și metodologice.

Rezultat al unei îndelungate experiențe în predarea limbii române la studenții străini și în predarea limbilor străine, următoarele două secțiuni ale lucrării au un caracter aplicativ, justificând prin aceasta denumirea de „caiet-îndrumar al profesorului”.

Reținând dintre criteriile de clasificare a conversației pe cele metodologice, autoarele stabilesc principiile metodologice și tehniciile de predare adecvate tipurilor de conversație (microconversația de predare și de fixare a vocabularului și a gramaticii, conversația liberă) și etapelor de studiu (începători, medii, avansați).

Dezvoltarea teoretică privind metodologia predării conversației este validată practic printr-un set de modele pentru organizarea, la toate nivelele de studiu, a fiecărui tip de conversație. Însoțite de un plan de lecție care cuprinde tema, nivelul de studiu, scopul lecției, punerea în situație și tehniciile de predare, modelele reprezentă: un set de posibile exerciții pentru predarea și fixarea unor probleme de vocabular și gramatică; un grupaj de întrebări și posibile răspunsuri sub forma unor mici texte dialogale, formulate în jurul unei teme; seturi de întrebări formulate pe marginea unor texte, suport al orelor de conversație liberă. Prin aceste modele, autoarele au încercat și au reușit să valorifice cîteva din importantele și eficiente tehnici de predare-învățare (mai ales în cadrul conversației libere). Cartea se constituie ca o premiză pentru elaborarea unor materiale didactice diverse.

Dorința autoarelor, pe deplin realizată, a fost aceea de a experimenta și de a sugera posibilități de experimentare a unei extreame bogate dezvoltări teoretice privind formarea și fixarea competenței de comunicare într-o limbă-țintă, scopul otinării proces de predare-învățare a unei limbi străine. Lucrările dovedește nu numai o preocupare susținută din partea autoarelor pentru acest comportament al activității de predare a unei limbi-țintă, ci și o serioasă documentație teoretică de specialitate. Însoțite de aplicații evidente pentru activitatea în cîmpul lingvisticii aplicate. Cartea „Lecția de conversație. Teorie și practică” constituie un excelent ghid didactic pentru predarea limbii române ca limbă străină și pentru predarea limbilor străine în universități și în școlile de toate gradele.

asist. univ. dr. Dinuța MARIN
Cristina URSAN, studentă

NOTE DE LECTURĂ

PETRU CARAMAN ȘI VRANCEA

Numele lui Petru Caraman trebuie să figureze de acum în galeria cărturilor de seamă care au studiat cultura populară a Vrancei. Spunem de acum, fiindcă abia la sfîrșitul anului 1982 s-a aflat, din colecția sa **Literatură populară**, ediție îngrijită de Ion H. Ciubotaru (Iași, Arhiva de folclor a Moldovei și Bucovinei, XLIII+448 p.), că profesorul ieșean (n. 18 dec. 1898, Vîrlezi, jud. Galați — m. 10 ian. 1980, Iași), s-a aplecat cu deosebit interes asupra producțiilor populare ale Țării Vrancei.

Și este foarte semnificativ că, deși în colecția lui figurează și creații populare ce i-au fost trimise de colaboratori ai săi, textele vrâncene au fost notate direct de către P. Caraman, care a călătorit prin „toți munții ei, din zarea Penteleului și pină-n apa Trotușului”, cu deosebire în anii 1922, 1924, 1926.

Subliniem faptul că textele vrâncene sint de o aleasă ținută artistică, aşa fiind, între altele, cazul baladelor **Gerul și Miorița** și au fost notate de la buni interpreți. Cea mai bună recoltă a strâns-o etnologul din localitățile Tulnici și Reghiu. În prima comună a notat cîntece de la lăutarul Vasile Botiță, cu precădere balade: **Şarpele, Voinicul adormit, Novac, Însurătoarea lui Ioviță, Tăraniul și cicoiul, Gheorghelaș, Radu Anghel, Bolbocean, Miorița și Moșneagul**. De la același a notat și cîntece litice: de dragoste și dor, de jale, de haiducie, de natură. Un alt rapsod talentat l-a qăsit în Reghiu, Toader Brates, în vîrstă de 85 de ani, în anul 1922, de la care a notat baladele **Gerul, Badiu și circiumarul, Kira Kiralina, Toma Alimos, Mihu Copilul, Mihu Haiducul, Ghimis, Miorița** (o piesă pentru care P. Caraman era invidiat de Ion Diaconu). **Mogoș Vornicul, Cucul și turlurica**.

Cu insuflătire tinerească, dar și cu pricepere remarcabilă încă de la vîrstă la care făcea primele cercetări vrâncene, P. Caraman a vădit un ales dar de a se apropia de cîntările talentați, de a povesti, de a organiza cîmatul cel mai propice desfășurării.

rapsozileri populari. Ceva din metoda de culegere se desprinde dintr-o scrisoare a lui P. Caraman către un prieten, epistolă din anul 1924: „Mi-am intîlnit iar lăutarii. Cu bucurie de copil i-am revăzut. Am risipit bani mulți cu ei, am fost la chefuri nenumărate și vinul n-a curs cu oca, ci cu vadra, vorba cîntecului: „Scoatem vinul cu vadra, «rachiul cu ocaua». Și aşa mă simțeam de bine, că șădată cu vinul curgeau și cîntecele, viorile suspinau, de nu mai trăiam pe pămînt. Iar cînd aveam și vreun lăutar cu chica troienită alături de mine, cu arcușul la ureche, plutea lin și cite un cîntec bătrînesc, cu ciobanul și Mioara năzdrăvană, cu Vidra cea necredincioasă ori cu Badiu cel iubitor de vin și temut de turci. Eu nu mă mai săturai ascultîndu-l și-l simțeam cum adie dinspre vremile de altădată spre cele de azi, ca un'glas de dincolo de mormint.”

Tara Vrancei, pentru cine simțea o deosebită atracție („Am rădăcini adinci în lumea primitivă și în viață sălbatică de alci din plinul firii” — mărturisea în aceeași scrisoare), l-a incitat deopotrivă prin minunatele ei priveliști. Impresiile de călătorie le împărtășea acelaiași prieten: „Tomo, nici nu știi tu ce înseamnă să colinzi plăinările călare, să privești culmile întunecate de brazi și de molizi pînă departe, să trăiești florii unui adevarat stăpin al locurilor ce ti se aștern la picioare, să crezi că totul i-al tău, cit vezi cu ochii. Și mai ales, să-ti tremure zările-n față și să-ti șuire vîntul la ureche, iar tu, săltind în sea, să dai drumul gindurilor să umbre pe unde li-i voia, să rătăcească prin vremi de demult. E-o betie de înforări care nu se poate fărăimi tălmăcind-o prin graiu(1) altuia”.

Colecția de texte populare a lui Petru Caraman, în care, oum am văzut, Vrancea este prezentă cu creații artistice remarcabile, este o carte de referință, un corpus de texte la care vom apela oricind cu maximă certitudine.

Dr. Iordan DATCU

NOTE DE LECTURĂ

I.L. POSTOLACHE:

„ANOTIMPUL ZĂPEZILOR”

Ion Lăzăr Postolache
A murgul zăpezilor

EDIȚIA I EMINESCU

„Nu, de nimic rău nu va să-mi pară
 Atunci cind din viață voi fi smulți,
 Dacă că n-am putut pe tine, Tara,
 Cu pana mea să te slăvesc mai mult.”

(„Testament”)

Fostul elev al Liceului „Unirea”, poetul Ion Lăzăr Postolache, șapte creații cîrca ne-am oprit nu o dată în paginile acestei publicații, ne-a făcut surpriza la sfîrșitul anului 1982 cu volumul „Amurgul zăpezilor”, scos la Editura „Eminescu”. Acesta ar fi al cincilea tom de versuri originale, pe lîngă alte cinci titluri de tâlmăciri (în colaborare) de-a lungul a 45 de ani de activitate scriitoricească. Deși nu este încadrat în lucrări pretențioase la nici o generație sau direcție, Ion Lăzăr Postolache este o prezență distinctă, care respinge inovația desuetă și limbajul slamicat și cultivă expresia sinceră, poetică în sensul ei cel mai bun, versul clasic (fără a respinge versul liber și alb) și parabola, împunând prîn sobrietate, sinceritate, muncă și perseverență (zbîtoare în traducere!). Volumul „Amurgul zăpezilor” este o antologie formată din cele mai bune versuri din „Grădina de cactuși” (1969) și „Orășii” (1972), la care a adăugat, dacă nu ne înșelăm, 14 poezii neîncluse pînă acum în volu-

me. Poezile rejuale din volumele anterioare, aparțin liricii cetățenești, patriotică, nelozincarde, cîteva aparțin liricii erotice (care înfățișează o iubire potolită, stabilă, dar la fel de mare), iar altele în care relatăm vechi fabule sau mituri ca ilustrare a unor experiențe personale cu valoare de adevar universal uman. Se observă melancolia romantică rezintăță și frumusețea dinoșorită prin forță de sugestie a poeziei: „Letho”, „Despărțire romantică”, „Eu, mestru”, „Portretul din salon”, „Colocvium antic”, „Acteon” etc. Dintre titlurile noi, douăsprezece poezii se pot încadra în ciclul intitulat „Grădina de cactuși”, „Poeme de pe front” și care reprezintă noi aspecte ale dramei umane în timp de război, cînd personalitatea soldatului dispără și rămîne doar menfestările disciplinei în execuția ordinelor:

„Prin gînduri, a trecut un gîz.
 Ca un cutit Herbîte: — Salt cincizeci de metri! / Înainte!”

Si totuși, chiar și în aceste condiții, omul continuă să gîndească la cel din față, la propriul sfîrșit:

„Iar am scăpat! / Norocul! / Nu s-a împlinit poate sorocul! / Cind are să fie! / Oare și eu am să fiu într-o zi / Sfîrșit ca morții de anii?”

(„Atac la colo 473”). Acolo unde — Clipă și Moartea-s mină-n mină” poea este un eveniment și reprezentă legătura cu viață, cu țara, cu familia, provocînd fîrmă de bucurie sau împîrind sufletul în care scrișnestă „tristețea ca rotile sub car”. Momențul dezamăgirii ostașului că nici acum n-are nici o scrisoare de acasă este surprins cu măiestrie:

„Să astăzi nici o veste. Să poate

niciodată.

— Mi-e sufletul de schijă și inimă de lemn,

Ultarex astă care își scutură tărîna,
 O mint cu gînduri calde și n-am să-o mai însemn.

Si mă gîndesc că totuși odată al să-mi scrii,

— Acum aştept zadarnic un gînd ce nu-l mai stiu.

Cred că să-l pui, zadarnic, și sufletul în pic.

— Dar va sosi scrisoarea desigur prea tirziu”.

Mai putem cita și alte poezii care redau scene sau amănunte veridice sau gânduri ale combatantului mereu amenințat cu intrarea în neliniște:

— Să acum, în adăpost, fac o țigără
Dintr-o gazetă de acum trei luni.
Din care de la titlu plăte urmă
Stiu pe de rost și ultimele buchii,
Să dintr-un buzunar am strins tutunul
Care-l pusesem ca să-lung păduchii.
În jurul meu tranșee și rețeie,
Mitraliere, branduri... și alii;
Să-i lacrimă pe care-o cred murdară
Să care-mi stă de-așeară căldă-n ălti*
(.Sector linștit*)

Halucinată este atmosfera din „Cin-
tec de încercuire”:

„Din oră-n oră suntem mai puțini? — Gindul nu-i stirz și presimțirea:
spini.

Prin floarea-soarelui, prin sfecă și
prin miriști,
Dorm cei ce au spart Izvorul

Marei-Liniști
Să au parces afară din Cetate
Cu frunzi de var și fețe-nșinerate,
Piesnesc vestoanele pe morți.

Zbucnesc miresme,
Cad serile pe noi: catapecesme,
Iar beznele ne-mproscă rind pe rind...
— Să cine poate spune plină cind?

La acestor putem adăuga și alte ver-
suri impresionante („Noaptea ne în-
tră-n suflete ca zgura” și „Cerul din
noi se macină durut” — „Ora H”) și
care pot fi socotite a fi printre cele
mai bune pe această temă din litera-
tură noastră. Volumul se încheie sim-
bolic cu „Proiect pentru un manifest
al păcii”, care continuă într-un fel ci-
clic de „Poeme de pe front” prin ver-
suri ca acestea:

„Războiu — apoi mi-a ros din tinerete,
Să anii mi-l-a dus în pumn și palme,
Câprarii, și sergentii, și majorii,
Au tot zvîrlit în mine cu sudalme.
De astă am crescut ca o cucută,
Cu resemnările săpate în obraz.

În fiecare Ordin de chemare
Venea împăturit că-un nezaz”, dar
contine și ideea că în viitor armele
vor deva obiecte de muzeu, căzări-
mile se vor ruina, iar generali vom
mai întâlni numai în albume. Poemul
visează că viitorimea va lăcrima „ci-
tind că-a fost pe glob”, nu va mai slu-
și „vreun ideal neghios”, iar lumea
va trăi o altă istorie.

„Amurghul zăpezilor” este o mare
reusită pentru poet și încheie (crono-
logic) excepțional un an literar bogat.

prof. Ion LEU,
fost elev al Liceului „Unirea”

NOTE DE LECTURĂ

Două cărți pentru copii

„Iși au și cărțile destinul lor”, spune un dicton ialineșc. Unele îmbătrîneșc repede, altele rămân vesnic ti-
nere, sau în orice caz înfruntă exa-
menul timpului.

Cările dedicate copiilor nu dău senso de îmbătrînire, fermecind aten-
ția generației de mici cititori. Printre
cei care au contribuit la îmboșătirea
acestei literaturi se numără și scriitorul vîlcoian Ioan Gr. Bogdan, autor a
două volume: „O seară în leagă-
nul Mioriței” și „Legende și povestiri
vrincene”.

Prima cuprinde minunate legende
despre lăcașuri strămoșesti clădite cu
dăruile, despre vitejii care le-au apă-
rat, întimplări care „iți se lipesc de
suflet cind le asculti”. Sunt basme
despre și din frumoasa Teră a Vrancei,
spuse de clohani, la stînkă, în se-
rile de sincurătate. Lingă foioare zdra-
vene, cu fetele înțorse spre „spuma
de stele” cu care înserarea pătează
cerul, el despără domul chenul pov-
estilor, plină cind întrețin lemnul al
„Mioriței” este cuprins de liniște, a-
colo în inima muntilor. Acolo, unde
nu se aude, cum frumos se exprimă
Ioan Gr. Bogdan, decit vîletul apel
Zăbala și foșnetul mităsos el stele-
lor de pe bolta de cristal prăbușită
pe creștelul Muntilor Vrancei”.

A doua călădere ne înțină prin pe-
ripetile personajelor, naturaletea și
farmecul povestirii.

Daniela BUZDRUG,
clasa a XII-a A

* Ioan Gr. Bogdan — „O seară în leagă-
nul Mioriței”, Editura „Ion Creangă”,
București, 1980.

**) Ioan Gr. Bogdan — „Legende și povestiri
vrincene”, Editura „Litera”, București,
1982.

ISTORIE LITERARĂ

C. STERE - inedit

In fondul de corespondență al Bibliotecii Centrale Universitare — Iași, în grupajul aflat la cota Arh. 46, am descoperit o interesantă scrisoare (acuzaționată în 1968) trimisă de Stere prietenului Ibrăileanu. E vorba de un răspuns pe care Stere, în vădit ascendent de autoritate asupra grupului de amici, îl oferă celui ce î se adresase cu incredere. Despre ce e vorba?

Ibrăileanu nu se putea împăca cu inactivitatea. Își descoperise vocația de secretar de redacție pe vremea **Evenimentului literar** din 1893—1894 și nu-și putea refuza belșugul implinirii: avea de spus atîtea despre literatură și în marginile ei! Împreună cu amicii, Ibrăileanu a qindit să relinve **Evenimentul literar**. E sigur că a fost sufletul acestui proiect și de aceea îl î se adresează Stere ca răspuns. Fostul secretar de redacție-sui-generis-de la **Evenimentul literar** se afla într-o perioadă de expectativă, neprințnică sufletului său de gladiator: a efectuat o traducere din romanul **Bel-Ami** al lui Maupassant și proiecta o culegere de studii critice la editorul Samitsca. În criză de inadaptare, în căutarea unei activități încărcate de sens înainte, Ibrăileanu aștepta un semn, o mintuire: a adresat proiectul său lui Stere, așteptând îzbăvirea și înțelegem că de acum pentru multă vreme astfel de semne schimbătoare ale destinului le va aștepta de la bagheta magului Stere...

În această perioadă, Stere se afla și el în așteptare. Stătea încă din 1896 la Ploiești, nutrind proiectul de a scoate o revistă împreună cu Gherea (după mărturia fiului, Gh. Stere, în **Manuscriptum**, VI, nr. 3 (20), 1975, p. 151). În acest moment, Stere se va fi convins de nereușita acestui proiect. Dacă în 1893, Stere s-a alipit — literalicește vorbind — de inițiativa unui grup, acum el este acela care își permite să cintărească viabilitatea unui proiect revulistic, oportunitatea sa tactică etc., ceea ce-l dă tonul de „patron” pe care nu-l va mai părăsi de acum înainte. Stere putea să î se răsunet va avea „deslegarea” dată de el și totuși va proceda la un adevărat duș rece cu Ibrăileanu.

Mai întii, cu orgolul celui care a trăit pe meridiane depărtate un destin de excepție, Stere se-adreseză cu „vouă românilor”, formulă altfel absurdă. Se derobeză de proiect și pare ușor excedent în fața garantiei financiare pe care, subînteleas, va trebui să și-o asume la noua publicație ca și, probabil, la **Evenimentul literar**. Sunt rostite aprecieri dure la adresa valoarii fostului grup de la juvenilul **Eveniment literar**. Ce să desclifrăm în spatele nelinării lui Stere? Mocnea în el încă nemultumirea pentru că nu avusese mai multă mină liberă în redacția de pe vremuri? Intuia el o redacție cu centre precise de autoritate, opusă amatorismului tineresc și desigur anarchic din vremea **Evenimentului literar**? Nu era de acord, poate, cu reactivarea întregului grup din 1893—1894? Asta ar explica nelinărea în forțele viitoarei redacții. Cine-i putea înlocui deocamdată pe Steuerman-Rodion, Fagure, dr. Y. ș.a., de ale căror servicii Stere se pare că dorea să se dispenseze?

Plutește printre rinduri ceva din melancolia gen „nu'nvie morții”... sugestia că ceva tineresc și entuziasmat e irepetabil. Nu e greu să spunem dacă sufletul grupului a avut sau nu dreptate. E probabil și un calcul al lui Stere din acești ani de așteptare: el dorea să păstreze intacte energile grupu-

ISTORIE LITERARĂ

lui și un nou **Eveniment literar**, prin polemicile și atitudinile sale, ar fi tulburat apele. Se temea Stere că n-ar putea opri pe amici (a căror educație poporanistă nu era încheiată) de la unele atitudini „socialiste”, fie și în limita problemelor artei? Poate că Stere nu mai dorea o tutelă socialistă asupra concepției și chiar activității redacționale, ca aceea a soților Nădejde în 1894? Sigur e faptul că șeful poporanist în spănuși încheiașe eforturile și clarificările în vederea alcăturirii unui program social-artist: c coerent, fără de care o revistă nu era viabilă în ochii săi.

Am încercat să approximăm aria în care vor fi rătăcit gândurile lui Stere pregătind amarul răspuns. El este încă preocupaț de idei în stilul societății „Datoria” — problemele bibliotecii pomenite în scrisoare. Se strecoară ceva din tandrețea pădureață a lui Stere față de cei pe care-i iubea, atunci cînd il tăchinează pe Ibrăileanu vizavi de melancolia pe care acesta o aducea în oștire! Formularea va fi reținută de viitorul autor al romanului **În preajma revoluției**, în portretul pe care-l va alcătuî lui Ibrăileanu.

Nu știm reacția lui Ibrăileanu la citirea refuzului lui Stere de a-i acorda grăția, dar ne-o putem închipui. Cînd va anunța cuiva în 1905 proiectul scoaterii **Vieții românești**, împătimițul va mărturiși că este o ultimă încercare a sa, în primul rînd de a trăi. Acum știm că a mai tentat una, penultimă, în 1897.

Florin PARASCHIV

14 martie 1897

Dragă Ibrăilene,

E trist să constatăcă o dată că experiența din trecut nu vă aduce vouă românilor nici un folos. V-ați apucat iar de Evenimentul literar. Nu înțelegi că nu avem puteri să-l facem bun și pentru a-l face numai sau portabil sau prezantabil cum a fost „Defunctul” trebuie aceeași încordare și sacrificarea timpului întreg ca și atunci: lueru peste putință pentru un timp indelungat. Iar a scoate cîteva luni, luptind cu deficite (în cazul cel mai bun echilibrindu-le de azi pe mîine), apoi să incetezi lasind 600 fr. datării (pînă astăzi neplătită de Ev.[enimentul] lit.[erar]: le-a plătit „partidul” și acum cîteva zile a încercat să mă execute pe mine): asta vîi e idealul? Nu înțelegi că astfel numai ne compromitem?

Deci iatăcă părere mea: lasați-o pînă nu „vom avea mai multe mijloace materiale și morale”.

Iar pe scurt răspunsul meu la propunerea voastră: Acum nu pot colabora „pînă la licență”, iar „după licență” — nu voi putea colabora pentru că... pînă atunci nu veți mai exista...

N-am vreme să combat din răspunderi ideea voastră... De altfel: un spanac mai mult pe ogorul literaturii române nu e în sine un rău atât de mare, dar să nu pretindeți să contribui la cultivarea lui.

Să-mi scrii ce ați făcut cu „Biblioteca Carol I”?

Numai decit!

Am scris lui Petru Bogdan și nu mi-a răspuns.

Stringere de mină

C. Stere

P.S. Cum îți merge cu cătănia? Nu te-au dat oare afară să nu aduci melancolie în oștire?

P.S.S. Peste vreo 10 zile sper să fiu pentru o afacere vreo 2 zile la Iași. Da nu știu sigur.

P.P.S. Gherea spune că el personal nu poate pînă la vară să laboreze fiind ocupat cu scoaterea volumului III de Critici — iar vă va fi prea ocupat cu restaurant[ul], iar toamna... nu veți avea nevoie de colaborarea lui. „Dar, spune dinsul, să scoată: au să trăiască cîteva luni, apoi vor muri, și poate tot va fi un folos oarecare, cu atît mai mult că sunt cîțiva băieți buni care n-au unde scrie”.

Dar părerea mea (Stere) este totuși să nu o scoateți: Gherea nu vă știe și eu vă cunosc puterile.

C. S.

SALONUL LITERAR DAGOSLOVENI

Premiul „Revistei noastre”

Constantin ȘTEFANESCU

Autostop

Iul Nichita Stănescu

Fac semn,
iar șoferul oprește
un vehicul ciudat
ca o călimară albastră.
– Nu mai e nici un loc,
se scuză,
sprijinit de volanul
ca o pană de scris.
– Privește și dumneata,
sîntem deja doisprezece,
adică prea mulți și aşa
(unsprezece elegii și cu mine
fac doisprezece),

iar treisprezece
e un număr infinit mai mare :
intre cele două numere există
o infinitate de fracții
inefabile.
cu ele poți umple
un tren nesfîrșit de metafore.
– Îmi pare rău,
zise,
dar între noi nu mai există spațiu
nici măcar pentru o literă,
asta e,
apoi demară înspre Posteritate.

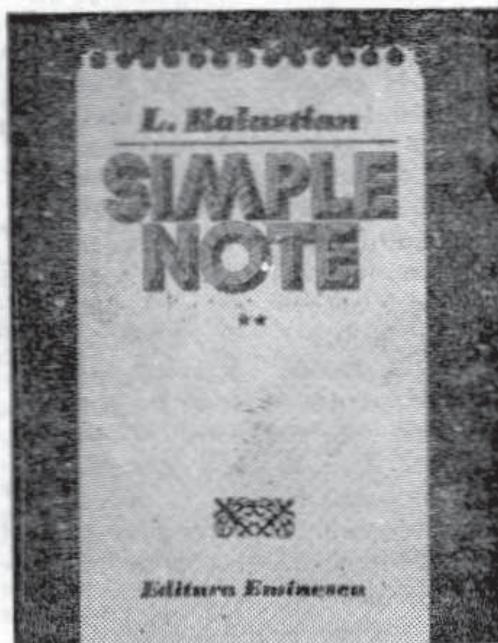
Un ban
nu face doi bani
dar în palma numismatului ?
Inima nu crede în sine,
crede în celelalte
pe preț de nimic –
pentru un nimic roșu.
Creierul tău,
gri om,
Creierul bombei,
gri fer :
Cum poate D-zeu, atît de drept,
sălășui în infinitele-i zigzaguri ?
Creierul tău,
gri om –
suflăt sleit pe dinafără
de arderile nucleare dinlăuntru.
Oare crește inima
un șarpe la săn ?

Roșu gri

INSEMNAȚII DE LECTURĂ

Leon Kalustian :

„SIMPLE NOTE”

... istoria trebuie scrisă cu o unică și elementară condiție : să fii paznic credincios al adevărului și să faci din el ritualitate (...). Si mai cu seamă să nu-l falsifici. Niciodată".

Acest citat a fost extras din volumul al II-lea al cărții „Simple note” a lui Leon Kalustian, culegere de articole apărută la Editura „Eimnescu”, la sfîrșitul anului trecut, și exprimă concepția acestui mare ziarist în legătură cu o problemă de importanță capitală : respectarea adevărului istoric, inclusiv în aceasta și o

cunoaștere cât mai cuprinzătoare a ceea ce este legat de trecut.

Volumul grupează o suită de manifestări referitoare la unele figuri de seamă ale culturii românești în special din prima jumătate a secolului nostru.

Rînd pe rînd, ne apar în fața ochilor chipuri dragi nouă : Constantin Stere, Nicolae Iorga, Camil Petrescu, George Bacovia, Martha Bibescu, scriitoare celebră pe plan mondial și mai puțin cunoscută la noi, „sociabilul și politicul” Tudor Arghezi, scriitorul și omul I. Al. Brătescu-Voinești și alții.

Folosind numeroase documente inedite, autorul ne introduce în „culisele” culturii noastre, prezentînd convingător o perioadă insuficient cunoscută de tinerii cititori.

Fostul elev al Liceului „Unirea”, care este Leon Kalustian, dedică o pagină elogioasă „Revistei noastre” și celui datorită căruia ea (re)apare de mai bine de un deceniu : profesorul Petru Dima. Scriitorul afirmă că în aceste reviste școlare „se relevă în stare embrionară și se dezvoltă aptitudinile, vocația, talentul și se aleg drumurile vieții”.

Liviu AXENTE,
clasa a XI-a A

TURISM

ARHIVĂ DE ÎMAGINI

DOROHOI

Așa poate fi socotit „Micul Indreptar turistic «Dorohoi»” apărut în 1982, în editura de specialitate, întocmit de Octav I. Guțic și Gh. Grigoraș.

Selecțională în capitoare specifice monografiilor de acest fel, lucrarea îi informează pe amatorii de excursii în legătură cu cadrul natural, istoria orașului, obiectivele turistice din localitate și din imprejurimi.

Dorohoiul este atestat documentar la 6 octombrie 1407, printre un act semnat de boierii moldoveni care reînnoiesc la Liov omagiul către Vladislav Jagello al Poloniei. Printre ei se numără și „Mihail din Dorohoi”. Se pare că el este „întemeietorul vieții administrative” (pag. 31). Urmele celor mai vechi așezări omenite pe aceste meleaguri sunt cucca 10 000 de ani î.e.n.

La un an după documentul din 1407, devine „punct vamal”, în perioada

1569—1778 servește ca reședință a marei vornic din Tara de Sus, ajungind cu timpul „un important centru administrativ, comercial și meșteșugăresc al Moldovei de nord” (p. 35), iar din secolul al XIX-lea — și cultural. Atunci, au luat ființă primele școli, cele dintâi ziară și reviste, biblioteci publice. În secolul nostru, apar și societăți cultural-artistice, între care amintim „Cercul didactic”, Muzeul de istorie și etnografie, teatrul și cinematograful „Unirea” ș.a.

După Eliberare, Dorohoiul a cunoscut transformări înnoitoare. Pe zi ce trece, el întinerește în pas cu întreaga țară.

Dintre obiectivele turistice, menționăm, în primul rând, Muzeul memorial „G. Enescu”, organizat în casa în care marele muzician și-a petrecut o parte din viață. La Liveni, satul său natal, există o casă memorială care-l poartă numele. În ambele locuri, vizitatorului îi sunt puse la dispoziție mărturii privitoare la activitatea genialului artist.

La Pomirla, se află o colecție muzeală adăpostită în clădirea fostului Liceu „Anastasie Bașotă”, unde a funcționat ca director Samson Bodnărescu, prietenul apropiat al lui Mihai Eminescu, care a vizitat acest lăcaș de cultură în 1884.

Din Dorohoi, drumurile mai duc spre Ipotești, Botoșani, Mioreni (unde se află casa părintească a lui Ion Pillat), Mihăileni (satul natal al lui Ion Păun-Pincio) etc.

Carte se încheie cu un set de fotografii artistice realizate și o hartă turistică, executată ireproșabil.

Dorel RĂILEANU
— Dorohoi —

Primele instituții publice de învățămînt din Focșani (IV)

(Urmare din nr. 85-86-87/1982)

Prima instituție de învățămînt public în Focșani-Munteni s-a creat tot ca urmare a prevederii Regulamentului Organic, dar ceva mai tîrziu decît în partea moldovenească a orașului, ea deschizîndu-se la 15 ianuarie 1834, așa cum reiese din raportul profesorului V. Paulini. E adevărat că unii dintre copiii ce doreau să urmeze la școală publică, puseau veni pînă acum la școală din Focșani-Moldovei, dar se vede și aici nevoie unei școli proprii, mai ales că orașul Focșani de Valahia era și capitala județului Slănic-Rimnic.

Primul învățător al acestei școli a fost Dimitrie Păscăneanu, care va începe școală în condiții mult mai bune decît V. Paulini. Aici, școală s-a deschis cu 61 de elevi, ceea ce dovedește influența binelăcătoare pe care a avut-o exemplul școlii din partea cealaltă a orașului. Se vede că veneau copii și de prin satele vecine, deoarece orașenii refuză să plătească chirie pentru primul local de școală, zicind că nu învăță numai copiii lor, ci și "cei după afară din județ". O vreme, școală a funcționat într-un local propriu, dăruit de egumenul mînăstirii Sf. Ioan. Cind la 1848 trupele rusești au pătruns în Principate, ele au transformat în spital acest local, iar școală s-a mutat în clădire nouă.

In 1835, vine la Școala din Focșani-Valahie profesorul Alex. Fortunat de la Bistrița-Năsăud¹⁷. În 1848 el este scos din învățămînt ca de altfel Iotă profesorii transilvâneni care au fost implicați în revoluție. Va reveni însă la această școală după 1850, așa se face că-l aflăm în oct. 1851 cerînd magistratului (primăriei) să facă reparații necesare la local și să cumpere bânci în vederea deschiderii noului an școlar.

In 1847, i s-a dat lui Fortunat ca ajutor pe profesorul Ghilă Teodosie, răpus în anul următor de holera, adusă de trupele rusești, intrate în Principale în 1848.¹⁸

Aceste școli create în timpul Regulamentului Organic aveau o durată de

trei ani și se numeau școli începătoare. Planul de studiu cuprindea următoarele obiecte: gramatica, geografia politică (împărțirea în state, capitalele, religia, organizarea pe state) și elemente de geografie fizică, aritmetică, catehismul. În primul an, se învățau scrisul, cititul și rugăciunile, iar în următorii doi, gramatica românească, aritmetică pînă la împărțire exclusiv, geografia generală.

Nu existau cărți didactice la acea dată, de aceea elorii școlilor din Tara Românească se adresează către profesorii de la Sf. Sava, în 23 noiembrie 1831, cu rugămintea ca ei "să se îndelehnicească fîresc care în parte a alcătui un curs prescurtat de toate scînte ce este neapărat trebuință să le învețe candidații profesori ce vor merge pe la județe și aceste alcătuiri să le înșălișeze pînă la data de 15 zile următoarei luni decembrie".¹⁹

Metoda didactică folosită era cea lancasteriană. Erau admise pedepsele ca: ingenuncherea, sederea la colț, iar în cazuri grave aplicarea de 5—20 lovitură cu înșlinjarea prealabilă a părînților sau a epitropilor școlari.²⁰

Elevii erau obligați să susțină două examene: unul pe la mijlocul anului și celălalt la sfîrșit. Acestea se desfășurau public, cu participarea notabilităților și a părînților. Din indexul materiilor de examen deducem că elevii învățau și alfabetul latin, deci aceste școli au pregătit terenul pentru înlocuirea alfabetului chirilic cu alfabetul latin, în 1860, pe vremea domnitorului Al. I. Cuza.

Primele școli publice în Focșani au fost rodul dezvoltării societății și al dragostei de învățămînt a locuitorilor orașului. În decenile următoare, numărul școlilor din oraș avea să crească continuu. Înființîndu-se în anii 1860—1861 și primele școli de fete. Pe bâncile școlilor din Focșani, aveau să învețe numeroși tineri care au făcut cîinste orașului și culturii naționale.

prof. Tudora CIOBOTARU

17. Arhivele statului — Focșani, dosar 13/1849, fila 73.

18. M. Popescu — Istoricul școlelor din Focșani, în „Mileovia”, anul II, vol. I, pag. 119.

19. V. A. Urechia — Istoricul școlelor (1800—1864), București, 1893, pag. 153.

20. Idem, pag. 202.

PREOCUPĂRI MATEMATICE

Voi prezenta cîteva probleme ce s-au discutat
în cadrul cercului de matematică de la Liceul "G. I.
Cuza" - Focșani.

I. O generalizare a teoremei lui Lagrange

Fie funcția $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ de n ori derivabilă pe intervalul $[a, b]$ și $a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b$. Atunci există un $c \in (a, b)$ astfel încât:

$$(1) \frac{f(x_0)}{(x_0 - x_1)(x_0 - x_2) \dots (x_0 - x_n)} + \frac{f(x_1)}{(x_1 - x_0)(x_1 - x_2) \dots (x_1 - x_n)} + \frac{f(x_2)}{(x_2 - x_0)(x_2 - x_1) \dots (x_2 - x_n)} + \dots + \frac{f(x_n)}{(x_n - x_0)(x_n - x_1) \dots (x_n - x_{n-1})} = \frac{f(c)}{n!}.$$

Demonstratie.

Considerăm funcția $F: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ de forma $F(x) = f(x) - A_n x^n - A_{n-1} x^{n-1} - \dots - A_1 x - A_0$, unde $A_i \in \mathbb{R}$, $i = \overline{1, n}$, sunt numere constante pe care le vom determina în aşa fel că: $F(x_0) = F(x_1) = \dots = F(x_n) = 0$.

Obținem sistemul:

$$(2) \begin{cases} A_n x_0^n + A_{n-1} x_0^{n-1} + \dots + A_1 x_0 + A_0 = f(x_0) \\ A_n x_1^n + A_{n-1} x_1^{n-1} + \dots + A_1 x_1 + A_0 = f(x_1) \\ \dots \dots \dots \dots \dots \dots \\ A_n x_n^n + A_{n-1} x_n^{n-1} + \dots + A_1 x_n + A_0 = f(x_n) \end{cases}$$

Determinantul sistemului (2) este:

$$\Delta_{n+1}(x_0, x_1, \dots, x_n) = \begin{vmatrix} x_0^n & x_0^{n-1} & \dots & x_0 & 1 \\ x_1^n & x_1^{n-1} & \dots & x_1 & 1 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ x_{n-1}^n & x_{n-1}^{n-1} & \dots & x_{n-1} & 1 \\ x_n^n & x_n^{n-1} & \dots & x_n & 1 \end{vmatrix} = (-1)^{\frac{n(n+1)}{2}} \cdot \prod_{0 \leq i < j \leq n} (x_i - x_j)$$

Se observă că $\Delta_{n+1}(x_0, x_1, \dots, x_n) \neq 0$. Vom determina numărul constantă A_n . Pentru aceasta, calculăm determinantul:

$$\Delta_{A_n} = \begin{vmatrix} f(x_0) & x_0^{n-1} & x_0^{n-2} & \dots & x_0 & 1 \\ f(x_1) & x_1^{n-1} & x_1^{n-2} & \dots & x_1 & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ f(x_{n-1}) & x_{n-1}^{n-1} & x_{n-1}^{n-2} & \dots & x_{n-1} & 1 \\ f(x_n) & x_n^{n-1} & x_n^{n-2} & \dots & x_n & 1 \end{vmatrix} = f(x_0) \cdot \Delta_{n+1}(x_1, x_2, \dots, x_n) +$$

MATEMATICA

$$+ (-1)^{2+1} f(x_1) \cdot V_n(x_0, x_2, \dots, x_u) + \dots + (-1)^{k+2} f(x_k) \cdot V_n(x_0, \dots, x_{k-1}, x_{k+1} \dots x_u)$$

$$+ \dots (-1)^{n+2} f(x_n) \cdot V_n(x_0, x_1, \dots, x_{n-1}).$$

Constanta $A_n = \frac{\Delta A_n}{V_{n+1}(x_0, x_1, \dots, x_u)} = \frac{f(x_0)}{(x_0 - x_1)(x_0 - x_2) \dots (x_0 - x_u)} + \dots +$

$$+ \frac{f(x_k)}{(x_k - x_0) \dots (x_k - x_{k-1})(x_k - x_{k+1}) \dots (x_k - x_u)} + \dots + \frac{f(x_u)}{(x_u - x_0)(x_u - x_1) \dots (x_u - x_{u-1})}$$

Funcția F cu constantele a_i , $i=0, u$, determinate de sistemul (2) adună cel puțin $n+1$ zeroare.

Pentru funcția $F^{(n)}: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ de forma $F^{(n)}(x) =$

$$= f(x) - n! \left[\frac{f(x_0)}{(x_0 - x_1) \dots (x_0 - x_u)} + \dots + \frac{f(x_u)}{(x_u - x_0) \dots (x_u - x_{u-1})} \right],$$

conform teoremei lui Rolle, există cel puțin un $c \in (a, b)$ a. 2. $F^{(n)}(c) = 0$. deci,

$$f(x) - n! \left[\frac{f(x_0)}{(x_0 - x_1) \dots (x_0 - x_u)} + \dots + \frac{f(x_u)}{(x_u - x_0) \dots (x_u - x_{u-1})} \right] = 0.$$

c.e.t.d.

Dacă $n=1$, relația (1) devine:

$$(3) \quad \frac{f(a)}{a-b} + \frac{f(b)}{b-a} = \frac{f'(c)}{1!}, \quad c \in (a, b), \text{ se obține}$$

teorema lui Lagrange, (vezi monografie „Schemat de analiză matematică”, Clasa a XI-a, autor Sh. Găsii, O. Stănescu, T. Stoica, E.D.P.-Buc-1980, pag. 185).

Dacă $n=2$, relația (1) devine:

$$(4) \quad \frac{f(x_0)}{(x_0 - x_1)(x_0 - x_2)} + \frac{f(x_1)}{(x_1 - x_0)(x_1 - x_2)} + \frac{f(x_2)}{(x_2 - x_0)(x_2 - x_1)} = \frac{f''(c)}{2!},$$

$c \in (a, b)$, se obține problema 719 din „Colecție de probleme” de N. Dobrin, D. Flondor și Sh. Griniulescu, E.D.P.-Buc-1967.

MATEMATICA

Dacă $f(x) = x^k$, $x = \overline{0, n}$, atunci relația (1) devine:

$$(5) \quad \frac{x_0^k}{(x_0-x_1)(x_0-x_2)\dots(x_0-x_n)} + \frac{x_1^k}{(x_1-x_0)(x_1-x_2)\dots(x_1-x_n)} + \dots + \frac{x_n^k}{(x_n-x_0)\dots(x_n-x_{n-1})} = \varepsilon_k$$

unde $\varepsilon_k = \begin{cases} 0, & \text{dacă } k=0, 1, \dots, n-1 \\ 1, & \text{dacă } k=n \end{cases}$

S-au obținut pe altă cale identitățile lui Euler.

Să considerăm pe o axă punctele $A_0(x_0), A_1(x_1), A_2(x_2)$.
 Dacă $n=2$ și $k=0$ din (5) obținem relația lui Chastles.
 Dacă $n=2$ și $k=1$ din (5) obținem relația lui Euler.
 Dacă $n=2$ și $k=2$ din (5) obținem relația lui Stewart.

Se observă că relația (5) permite generalizarea acestor relații.

II - O generalizare a teoremei lui Cauchy

Fie f și g două funcții definite pe un interval I și a, b două puncte din I . Dacă:

1) f și g sunt continue pe intervalul inclus $[a, b]$

2) f și g sunt derivabile pe intervalul deschis (a, b)

3) $g'(x) \neq 0 \quad (\forall) x \in (a, b)$.

Atunci $g(a) \neq g(b)$ și există cel puțin un punct $c \in (a, b)$ a.c. să avem:

$$\frac{f(a)}{g(a)-g(b)} + \frac{f(b)}{g(b)-g(a)} = \frac{f'(c)}{g'(c)}.$$

Demonstratie. Vom demonstra această teoremă folosind teorema lui Lagrange. Să arătăm că $g(a) \neq g(b)$.
 Dacă $g(a) = g(b)$ atunci, conform teoremei lui Rolle, există $c \in (a, b)$ a. i. $g'(c) = 0$. Contrazice ipoteza (3).
 Deoarece $g'(t) \neq 0 \quad (\forall) t \in (a, b)$, g' are proprietatea lui Darboux, rezultă că g' are acelasi sens pe (a, b) . Deci, funcția g este strict monotonă pe intervalul deschis (a, b) .

Fie $x \in [a, b]$. Vom aplica teorema lui Lagrange funcției g pe intervalele $[a, x]$ și $[x, b]$, obținând:

$$g(x) - g(a) = (x-a) \cdot g'(c_x) = \begin{cases} >0, \text{ pt } g'(t) > 0, t \in (a, x) \subset (a, b) \\ <0, \text{ pt } g'(t) < 0, t \in (a, x) \subset (a, b) \end{cases}, c_x \in (a, x)$$

$$g(b) - g(x) = (b-x) \cdot g'(\bar{c}_x) = \begin{cases} >0, \text{ pt } g'(t) > 0, t \in (x, b) \subset (a, b) \\ <0, \text{ pt. } g'(t) < 0, t \in (x, b) \subset (a, b) \end{cases}, \bar{c}_x \in (x, b).$$

Rezulta că funcția g este strict monotonă pe intervalul inclus $[a, b]$. Presupunem că funcția g este strict crescătoare pe intervalul inclus $[a, b]$.

Notăm $a' = g(a)$ și $b' = g(b)$. Funcția $g: [a, b] \rightarrow [a', b']$ este bijectivă și $g^{-1}: [a', b'] \rightarrow [a, b]$, funcția inversă funcției g .

Considerăm funcția $F: [a', b'] \rightarrow \mathbb{R}$ de forma $F(x) = (f \circ g^{-1})(x)$.

Aplicându-se teorema lui Lagrange pe intervalul $[a', b']$ și obținem:

$$(**) \quad \frac{F(a') - F(b')}{a' - b'} = F'(c'), \quad c' \in (a', b').$$

$$\begin{aligned} \text{Iar } a' &= g(a), \quad b' = g(b), \quad F'(c') = (f \circ g^{-1})'(c') = \\ &= (f' \circ g^{-1})(c') \cdot (g^{-1})'(c') = f'(g^{-1}(c')) \cdot \frac{1}{g'(c)} = \frac{f'(c)}{g'(c)}, \end{aligned}$$

unde $c = g^{-1}(c')$. Egalitatea $(*)$ devine:

$$\frac{f(a)}{g(a) - g(b)} + \frac{f(b)}{g(b) - g(a)} = \frac{f'(c)}{g'(c)} \quad \text{c.c.t.d.}$$

Să dăm o generalizare a teoremei lui Cauchy.

Fixăm $a = a_0 < a_1 < \dots < a_n = b$. Dacă:

1) f și g sunt două funcții continue pe intervalul inclus $[a, b]$.

2) f și g sunt derivabile de ordinul I pe intervalul deschis (a, b) și $g'(t) \neq 0$, $\forall t \in (a, b)$.

Atunci există cel puțin un punct $c \in (a, b)$, a.i.

MATEMATICA

$$\begin{aligned} (\star\star) \sum_{k=0}^n \frac{f(x_k)}{[g(x_k)-g(x_0)][g(x_k)-g(x_1)] \dots [g(x_k)-g(x_{k-1})][g(x_k)-g(x_{k+1})] \dots [g(x_k)-g(x_n)]} = \\ = \frac{1}{n!} \cdot ((f \circ g^{-1})^{(n)} \circ g)(c). \end{aligned}$$

Demonstratie.

Presupunem că $g'(t) > 0$, $\forall t \in (a, b)$. Se observă că funcția $F: [a', b'] \rightarrow \mathbb{R}$ de formă $F(x) = (f \circ g^{-1})(x)$ este continuă pe intervalul indicat $[a', b']$ și derivabilă de n ori pe intervalul deschis (a', b') . Notăm $x_k = g(x_k)$, $k=0$ în. Din faptul că funcția g este strict monotonă pe intervalul indicat $[a, b]$, rezultă ordinea $a' = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b'$.

Apliicam funcției F lemea lui Lagrange generalizată pe intervalul $[a', b']$. Deci există $c' \in (a', b')$ a. c.

$$\begin{aligned} \sum_{k=0}^n \frac{F(x_k)}{(x_k - x_0)(x_k - x_1) \dots (x_k - x_{k-1})(x_k - x_{k+1}) \dots (x_k - x_n)} = \\ = \frac{1}{n!} \cdot ((f \circ g^{-1})^{(n)}(c')) \text{ sau} \\ \sum_{k=0}^n \frac{f(x_k)}{[g(x_k)-g(x_0)][g(x_k)-g(x_1)][g(x_k)-g(x_{k-1})] \dots [g(x_k)-g(x_{k+1})] \dots [g(x_k)-g(x_n)]} \\ = \frac{1}{n!} \cdot [(f \circ g^{-1})^{(n)} \circ g](c), \text{ unde } c = g(c') \in (a, b) \\ \text{c.e.t.d.} \end{aligned}$$

Dacă $m=1$ atunci egalitatea $(\star\star)$ devine

$$\frac{f(a)}{g(a)-g(b)} + \frac{f(b)}{g(b)-g(a)} = \frac{1}{1!} \cdot (f \circ g^{-1})'(c) =$$

MATEMATICA

$$= (f' \circ g^{-1})(c) \cdot (g^{-1})'(c) = \frac{f'(c)}{g'(c)}, \text{ unde } c = g^{-1}(c') \in (a, b).$$

S-a aplicat în felul acesta teorema lui Cauchy (vezi manualul „Elemente de analiză matematică”, clasa a XI-a, „E. D. P.” - Bac. 1982, pag. 159).

Extinderea teoremei lui Cauchy, în sensul precizat, a constituit soluția reperatăului proiectat de Chintă George, absolvent al liceului „M. I. Cuza” - Focșani, promovată 1982, la SESIUNEA NAȚIONALĂ de referiri în comunicările științifice ale elevilor, ediția a XI-a, Craiova, 1982, distins cu premiu III.

Problemele noastre deschise și vizor, pentru a da o altă formă generalizării, în sensul că a alegea mai multe funcții pe care sănătatea între ele să intervale sau mai multe puncte să nu mai fie coincide. Într-o articol din „Gazeta matematică”, nr. 2-3, din 1982, opere la pag. 54 în articol intitulat

„O extindere a teoremei cărora finite a lui Cauchy” al lvr. prof. dr. Gh. Topan din Constanța. Aici se pare că cele două lucrări au același punct de plecare, și anume problema nr. 1774 din „Gazeta matematică”, nr. 4/1973, adică problema (I) din acest articol, cele două generalizări sint diferențiate ca formă și ca metoda de obținere. E să dovadă că matematica este o știință vie, și disciplina la care se poate dedica mai bine ca orice altă personalitatea celor interesați în cercetare.

prof. Vasile GHIORGHITĂ,
Liceul „Al. I. Cuza” — Focșani

MATEMATICĂ

**PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA CALCULUL
UNOR INTEGRALE DIN MANUALUL DE ANALIZA
PENTRU CLASA A XII-A**

Befruntie. Iară $b \in \mathbb{R}$, $D \subseteq \mathbb{R}$ și $f : E \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Supunem că funcția f este (b, D) -pară (respectiv impară) dacă și numai dacă: 1) $(\forall x) x \in D \Rightarrow -x \in D$; 2) $x \in D \Rightarrow b-x \in E$ și $b+x \in E$; 3) $f(b-x) = f(b+x)$ respectiv $f(-x) = -f(b+x)$ ($\forall x \in D$).

In particular, neamă $b=0$ și $D=\mathbb{R}$ se obțin definițiile funcțiilor pare (respectiv impare).

Pentru $D = [-a, a]$, $a \in \mathbb{R}^*$, funcție $(b, [-a, a])$ -pară se mai scrie funcție (b, a) -pară.

Propoziția 1. Pentru orice funcție $f : [b-a, b+a] \rightarrow \mathbb{R}$ există o funcție $g(ba)$ -pară și o funcție $h(b, a)$ -impară astfel incât $f = g+h$.

Demonstratie. Funcțiile $g(x) = \frac{1}{2}[f(x) + f(2b-x)]$ și $h(x) = \frac{1}{2}[f(x) - f(2b-x)]$ îndeplinește condițiile din enunt, și satisfac relația $f = g+h$.

Propoziția 2. Dacă $f, g \in \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ sunt de aceeași paritate atunci produsul fg este o funcție pară, iar dacă f, g sunt de paritate diferențială atunci produsul fg este o funcție impară.

Propoziția 3. Iară $f, g : [b-a, b+a] \rightarrow \mathbb{R}$ continue și f o funcție (b, a) -pară, atunci:

$$\int_{b-a}^{b+a} f(x)g(x) dx = \int_b^{b+a} f(x)[g(x) + g(2b-x)] dx$$

MATEMATICĂ

Demonstratie. Conform proprietății 1 funcția g poate fi scrisă $g = u + v$; u este (b, a) -pară, iar v este (b, a) -impară.

$$\int_{b-a}^{b+a} f(x) g(x) dx = \int_{b-a}^{b+a} f(x) [u(x) + v(x)] dx = \int_{b-a}^{b+a} f(x) u(x) dx +$$

$$+ \int_{b-a}^{b+a} f(x) v(x) dx \quad \text{Din proprietatea 2 rezultă că}$$

$$\int_{b-a}^{b+a} f(x) v(x) dx = 0 \quad \text{și} \quad \int_{b-a}^{b+a} f(x) u(x) dx = 2 \int_b^a f(x) u(x) dx$$

Conform proprietății 1 $u(x)$ este de forma

$$u(x) = \frac{1}{2} [g(x) + g(2b-x)]$$

$$\text{Rezulta} \quad \int_{b-a}^{b+a} f(x) g(x) dx = \int_b^{b+a} f(x) [g(x) + g(2b-x)] dx$$

Acest rezultat poate fi folosit în calculul unor integrale definite, greu de calculat prin alte metode.

$$1^o \quad \int_0^{\pi} \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} dx \quad \text{Funcția } g(x) = \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} \text{ este}$$

$(\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ -pară, deci:

$$\int_0^{\pi} x \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} dx = \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} \left[x + 2 \frac{\pi}{2} - x \right] dx = \pi \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} dx = \frac{\pi^2}{4}$$

MATEMATICĂ

2º $\int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \ln(1+\tan x) dx$ (exercițiul 3 p. 93, din manualul de clasa a XII-a)

Funcția $f(x) = \ln(1+\tan x)$ este $(\frac{\pi}{8}, \frac{\pi}{4})$ -parcă deci:

$$\begin{aligned} \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \ln(1+\tan x) dx &= \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} [\ln(1+\tan x) + \ln(1+\tan(\frac{\pi}{4}-x))] dx = \\ &= \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} [\ln(1+\tan x) + \ln \frac{2}{1+\tan x}] dx = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \ln 2x dx = \frac{\pi}{8} \ln 2. \end{aligned}$$

Un caz particular de integrale nedefinite și anume integralele produselor funcțiilor trigonometrice sunt mai dificil de rezolvat prin metode "clasice". Folosind următoarele relații trigonometrice, aceste tipuri de integrale se pot rezolva foarte ușor.

$$\cos ax \cos bx = \frac{1}{2} [\cos(a+b)x + \cos(a-b)x]$$

$$\sin ax \cos bx = \frac{1}{2} [\sin(a+b)x + \sin(a-b)x]$$

$$\sin ax \sin bx = \frac{1}{2} [\cos(a-b)x - \cos(a+b)x]$$

$$\sin^2 ax = \frac{1}{2} [1 - \cos 2ax]$$

$$\cos^2 ax = \frac{1}{2} [1 + \cos 2ax]$$

Citiva exemple vor fi edificate în acest sens:

MATEMATICA

$$\begin{aligned}
 1^{\circ} \int \sin^2 mx \cos^2 nx \cos 2mx dx &= \frac{1}{4} \left[(1 - \cos 2mx)(1 + \cos 2nx) \right] \\
 \cos 2mx dx &= \frac{1}{4} \left[\cos 2mx dx + \frac{1}{4} \int \cos 2mx \cos 2nx dx - \right. \\
 &- \frac{1}{4} \left. \int \cos^2 2mx dx - \frac{1}{4} \int \cos^2 2mx \cos 2nx dx \right] = \frac{1}{8} \sin 2mx + \\
 &\frac{1}{8} \int \cos 2x(m+n) dx + \frac{1}{8} \int \cos 2x(m-n) dx - \frac{1}{8} \int dx - \\
 &- \frac{1}{8} \int \cos 4mx dx - \frac{1}{8} \int \cos 2nx dx - \frac{1}{16} \int \cos 2x(2m+n) dx - \\
 &- \frac{1}{16} \int \cos 2x(2m-n) dx = \frac{1}{8m} \sin 2mx + \frac{1}{16(m+n)} \sin 2x(m+n) \\
 &+ \frac{1}{16(m-n)} \sin 2x(m-n) - \frac{1}{2} x - \frac{1}{32m} \sin 4mx - \frac{1}{16n} \sin 2nx - \\
 &- \frac{1}{32(2m+n)} \sin 2x(2m+n) - \frac{1}{32(2m-n)} \sin 2x(2m-n) + C.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2^{\circ} \int \sin ax \sin bx \sin cx \cos dx dx &= \frac{1}{4} \int \cos(a-b)x \sin(c+d)x dx \\
 &+ \frac{1}{4} \int \cos(a-b)x \sin(c-d)x dx - \frac{1}{4} \int \cos(a+b)x \sin(c+d)x dx - \\
 &- \frac{1}{4} \int \cos(a+b)x \sin(c-d)x dx = \frac{1}{2} \left[\frac{\cos(a+b+c+d)x}{a+b+c+d} + \right. \\
 &+ \frac{\cos(c+d-a-b)x}{c+d-a-b} + \frac{\cos(c-d+a+b)x}{c-d+a+b} + \frac{\cos(c-d-a-b)x}{c-d-a-b} - \\
 &- \frac{\cos(c+d+a-b)x}{c+d+a-b} - \frac{\cos(c+d-a+b)x}{c+d-a+b} - \frac{\cos(c-d+a-b)x}{c-d+a-b} - \\
 &- \left. \frac{\cos(c-d-a+b)x}{c-d-a+b} \right] + C
 \end{aligned}$$

Ovidiu BARBU,
clasa a XII-a B
prof. îndrumător: Neculai CHIFAN

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

„SCINTEIA TINERETULUI”

„Răspunzind cu promptitudine invitației, tinerii noștri colegi din redacțiile revistei școlare din întreaga țară s-au grăbit să ne trimită ultimele aparitii. Ne vom opri astăzi la numărul omagial al „Revistei noastre” de la Liceul „Unirea” — Focșani. S-au împlinit, aşadar, 70 de ani de la fondarea revistei și 10 ani de la relua-re frumoasei tradiții. Îi felicităm și noi pe redactorii-elevi și pe profesorul coordonator al revistei, neobositul Petre Dima.

Si acupă să răsfoim împreună paginile publicației care nu se vrea o simplă revistă școlară, ci un adevarat act de cultură. Minunată ambiție, pe deplin reaținută. Sunt publicate în acest număr luările de cuvint ale participanților la sesiunea științifică „Omagiu „Revistei noastre””. Perfect încadrate în peisajul spiritual național, comunicările sunt dedicate unora dintre cele mai de seamă personalități ale culturii române: Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Varlaam, Simion Mehedinți, Duiliu Zamfirescu, Hortensia Papadat-Bengescu, Eugen Lovinescu, Emil Botta, Victor Ion Popa etc. Au vorbit profesorii Const. Ciopraga, Alexandru Piru, Pompiliu Marcea, Alexandru Raicu, Octav Păun, Tudor Opris, Liviu Leonte și alții. Deosebit de interesant este interviul acordat în exclusivitate pentru „Revista noastră” de prof. dr. Lothar Wolf de la Universitatea Augsburg (R.F.G.), sub titlu „România e o țară atractivă; e necesar ca totă lumea să stie asta”. O interesantă lectură oferă și corespondența inedită dintre Duiliu Zamfirescu și fiul său, Alexandru. Nu lipsesc din revistă nici tinerile condeie. Sub genericul „Dintre sute de catarge”, semnează izbutite versuri elevi și absolvenți ai Liceului „Unirea”. Iată căiva din-tră cei mai talentați: Manole Gheorghită, Alexandru Pleșcan, Felicia-Stela Ionescu, Cătălina Oțelea, Dana Popovici, Cezara Groper, Maricica Babiș, Cornelius Stan- ciu.

Despre valoarea incontestabilă a revistei, a cărei lectură poate fi o bună idee înaintea de vacanță, vorbește conținutul ei, dar și premile inscrise în palmares: Premiul I, în 1978 și 1981, în cadrul Concursului național al presei școlare, „Premiul special al juriului pentru cea mai bună revistă școlară din țară”, în 1979. Din 1980, „Revista noastră” este înregistrată la UNESCO, fiind citită pe toate continentele lumii. Pentru aceia dintre voi care, la rîndul vostru, editați revistă școlară și dorîți să colaborați sau să facem un schimb de numere (și de experiență!) cu colegii voștri de la Focșani, vă reamintim că ea apare la Liceul „Unirea”. (Anul XXXIX, Seria a II-a, nr. 10463, marți, 18 ianuarie 1983, pag. 5).

„ROMANIA LITERARA” :

„Numerele 88-89-90 (seria nouă) pe lunile octombrie-decembrie 1982, incluse în același caiet sosit zilele trecute la redacție, se constituie într-un caiet special publicând numeroase articole ce au fost prezentate cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la înființarea publicației, în 1912.

Sunt inserate articole de Al. Piru (despre Emil Botta), Pompiliu Marcea (despre Hortensia Papadat-Bengescu), Constantin Ciopraga („Fascinația aparentelor”), Liviu Leonte („Eugen Lovinescu — romancier”), Florin Muscalu („Fragmente dintr-un dicționar”), Al. Husar („Sincronismul azi”), Florin Popescu („Influența folclorului în creația poetică a lui V. Alecsandri”), Ion Rotaru („Valori expresive în „Cartea românească de invățătură” a mitropolitului Varlaam”), dr. Lothar Wolf, de la Universitatea Augsburg din R.F. Germania („România e o țară atractivă; e necesar ca totă lumea să stie asta” — un interviu de Ioan Constantinescu). Al. Hantă („Simion Mehedinți (Soveja) — omul de literă”), Octav Păun („Un strălucit reprezentant al școlii Densusianu: Ion Diaconu”), Ion Lărian Postalache („Poeti vrinzeni din perioada interbelică”), Const. Parfene („Poezia lui Victor Ion Popa”).

Dă ascensiunea, sint publicate de către Al. Săndulescu și Al. Raicu, materiale inedite în legătură cu viața lui Duiliu Zamfirescu. Nicolae Crăciun semnează documentarul „Publicații culturale și literare focșănene”.

Un amplu articol — „„Revista noastră” — act de cultură” — semnează Petre Dima, coordonatorul acestei publicații distins cu „Premiul special al juriului pentru cea mai bună revistă școlară din țară”, în 1979, înregistrată la UNESCO, în 1980.

Ca de obicei, revista găzduiește numeroase poezii semnate de cei mai talentați elevi ai liceului — Maricica Babiș, Cezara Groper, Cornelius Stanciu, Dana Popescu, Cătălina Oțelea, Felicia Stela Ionescu, Al. Pleșcan, Manole Gheorghită.

Desene de Tiberiu Dima și telegramă trimise cu prilejul aniversării de către numeroase personalități din țară, ca și dări de seamă publicate în revistele culturale din diferite județe completează sumarul acestui număr remarcabil”. (Anul XVI, nr. 3, joi, 20 ianuarie 1983).

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

RADIODIFузIUNE ROMANA:

„Fondată în anul 1912, apare la Focșani o publicație a elevilor Liceului „Unirea”. Pe lingă faptul că se bucură de longevitate, această revistă are și alte insușiri, alte merite deosebite. Distinsă în cadrul concursului național al presei școlare, cu Premiu I, precum și cu Premiu special al juriului pentru cea mai bună revistă școlară din țară”, în anul 1979, înregistrată la UNESCO, în 1980, ea posedă un palmares ce l-ar invidia unele reviste conduse de oameni maturi.

Programul acestei publicații, numită «Revista noastră», are o bază foarte solidă, iar din punct de vedere moral-educativ intinde permanent o punte de înțelegere, de afecție, de respect reciproc între profesori și elevi, între cei tineri și cei bătrâni, solidaritate de neclintit între vechile și noile generații. Școlarii își publică acolo încercările literare. Adesea profesorii au prilejul să descopere astfel noile talente. Fostii absolvenți ai liceului continuă să se intereseze de citadela lor culturală, revenind pe vechile și venerabilele meleaguri ale școlii, publicând amintiri despre fostii lor profesori. În rîndurile acestora, întîlnim adesea și scriitorii profesioniști. Printre intelectualii care au absolvit acest liceu, menționăm pe următorii : inginerul Nicolae I. Manolescu, Alexandru Georgiadis, Cezar Apreutesei, poetul Ion Lăian Postolache etc. Menționăm, în ultimul număr al revistei, selecțiile poetică ale elevelor Mihaela Serea, Cezara Groper și Dana Popescu. Iar din versurile cuprinse în poezia «Ce e patria» a debutantei Oana-Diana Renea, citim finalul : „Dar patria există-n mine,
În tine este și-n noi toți,
Și se continuă de-apururi
Din tată-n fiu și-n strănepoti”.

Mai găsim în acest număr un material critic consacrat lui N. Iorga, I. A. Eassarabescu și Marin Preda. Rubrica «Prietenii noștri, scriitorii» apare în două pagini cu fotografii care popularizează opera, dar și echipul unei condeieri de valoare ca: Eugen Jebeleanu, Paul Everac, Geo Bogza, Ion Hobana, Alex. Balaci, Vasile Nicolescu, Constanța Buzea etc.

In concluzie, o revistă nu numai pentru școlari, dar și pentru oameni în toată lumea, căci materialul publicat face cîinste oricărei reviste, prin valoarea, diversitatea și ideile care propun, în primul rînd, absolvenților să nu uite niciodată această Alma Mater care este școala unde am invățat să respectăm dascălii, să ne iubim Patria și Neamul.

Alexandru BULCIURESCU

-FONOTECA RE AUR[®]:

-Un exemplu vrednic de elogii îl constituie activitatea «Revistei noastre», publicație a elevilor Liceului «Unirea» din Focșani, distinsă cu Premiul I la concursurile din ultimii ani ale revistelor școlare. În paginile «Revistei noastre», sunt incluse și interviuri — înregistrate în prealabil pe bandă de magnetofon — cu personalități ale vieții culturale din țara noastră. Din cite am aflat, înregistrările se păstrează, constituindu-se, astfel, o colecție sonoră în continuu îmbogățire. Animatorul acestei activități este profesorul Petruște Dima, coordonatorul prețuitiei reviste care face cîmte Liceului «Unirea» și municipiului Focșani". (Julius TUNDREA - "Fonoteca de aur", Editura "Eminescu", București, 1982, pag. 222).

MILCOVUL®

„Revista noastră”, număr special, decembrie 1982. Cunoscută publicație a elevilor focșăneni, „Revista noastră”, apare cu un excelent sumar, prilejuit de sărbătoarea publicației, cu prilejul implinirii a 70 de ani de apariție. Sub genericul Omagiu „Revistelor noastre”, semnează cadre didactice universitare : Al. Piru, C. Ciopraga, Pampiliu Marcea, Al. Husar, Liviu Leonte, Octav Păun, C. Parfene, Florin Popescu, istoricul literar Al. Sândulescu, profesorii Tudor Opriș și Nicolae Craciun, scriitorii Al. Baicu și L. L. Postolache. Interesant dialogul conf. dr. Ioan Constantinescu de la Universitatea din Iași, cu prof. univ. dr. Edithar Walf de la Universitatea Augsburg (R.F.G.).

Un material iconografic adevarat ilustrează textele omagiale". (Anul XV, nr. 1940, ioi, 30 decembrie 1982).

FL. M.

● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

SPORT

Rezultate meritorii

ATLETISM. Alături de lupte, această disciplină este „piesa de rezistență” în sportul de performanță din liceul nostru, reprezentat prin două atlete de certă valoare, Gabriela Coteș și Carmen Ciortan, prietene la școală și rivale pe terenurile de sport. (Sperăm ca, în curind, această rivalitate să atingă „cota” celei manifestări între Vali Ionescu și Anișoara Cusmir).

Gabriela Coteș, campioană balcanică de juniori la săritura în lungime, s-a situat pe locul al II-lea în clasamentul celor mai buni sportivi vrânceni ai anului 1982, iar Carmen Ciortan, campioană republicană de juniori la săritura în lungime, a obținut locul al IV-lea în același clasament.

În cadrul Campionatului republican de sală (București, 6–7 februarie 1983), la sărituri în lungime, Gabriela s-a clasat pe locul al IV-lea, iar Carmen pe locul al VI-lea.

În concursul pe teren acoperit, dotat cu „Cupa de cristal” (București, 19–20 februarie a.c.), Gabriela s-a situat pe locul al IV-lea, la sărituri în lungime (6,13 m). La această probă, Anișoara Cusmir a stabilit un nou record mondial, secundată de Vali Ionescu. La pentatlon, Carmen s-a clasat pe locul al IV-lea. În concursul republican universitar de sală, Gabriela Coteș, care a avut ca adverse ale prezente în afara întrecerii pro-

priu-zise, a ocupat locul I, cu o săritură în lungime de 6,34 m.

HANDBAL. În cadrul echipei de handbal a C.S.S. Focșani, activează și Iulian Coșeru, Livian Oprea și Alexandru Atânașoacă, elevi ai Liceului „Unirea”. La sfîrșitul turneului „această formație a ocupat locul I, în seria Moldovei, iar în luna februarie 1983 a cîștagat „Cupa Bacăului” și „Cupa C.S.S. Focșani”.

LUPTE. Elevii liceului nostru au înregistrat rezultate foarte bune, atât în întrecerile la care au participat în cadrul C.S. „Unirea”, cit și în cadrul campionatului școlar. Dănuț Vilcu s-a situat pe locul al III-lea, în 1982, iar la faza republicană a campionatului M.T.T.C., din 1983 a ocupat locul I, obținind și calificarea pentru finala interministere. Mircea Bratu a obținut, la sfîrșitul anului trecut, locul I în întrecerile dotate cu „Cupa Vasiliului” și „Cupa a XX-a aniversare a C. S. „Unirea”.

În cadrul liceului, ei sunt antrenați de tovarășul prof. Gh. Dumitrescu.

TENIS. Participantă la campionatul municipal, Tatiana Olteanu (antrenor prof. Gh. Dumitrescu) a avut o comportare bună, clasindu-se pe locul al II-lea.

Echipa de gimnastică (antrenor prof. Marin Stoian) se pregătește pentru întrecerile din luna aprilie a.c.

Liviu AKENTE,
clasa a XI-a A

Profesorul Gheorghe Dumitrescu, antrenorul echipei de lupte a liceului, flancat de cei mai buni sportivi ai școlii noastre: Carmen Ciortan, Gabriela Coteș, Dănuț Vilcu și Mircea Bratu.

Directorul liceului:
prof. Cecilia MAIOROV

Colectivul redacțional:

PROFESORI: Neculai CHIFAN, Stefan IONEANU, Carmen NAGLER, Costică OLARU, Ion ROȘU, Stefan VASII, Corneliu SAVU, Petre MARINESCU.

ELEVI: Liviu AXENTE, Georgeta BĂRBOSU, Liliana BĂLAN, Daniela BUZDRUG, Mugurel COSTACHI, Dan GĂUROIU, Cristina GHEATĂ, Manole GHEORGHIȚĂ, Grigore OLTEANU, Aluna PRESCORNITOIU, Smaranda SECARĂ, Elena TABACARU, Marius Puiu TOPALĂ, Liliana-Gabriela COMAN.

Fotografii: Costică RĂDUC
Grafică: Vasile PĂNESCU

Coperta I

ZAHARIA STANCU

Coperta a IV-a

Mausoleul eroilor din garnizoana Focșani, opera a arhitectului Ștefan BALOȘIN, executată în anii 1927 — 1928.

Paginatör: N. PRESCORNITOIU

Linotipiști: Petrică HREANU
Valeriu DECUSEARĂ
Ion OPREA
Nicolae IONESCU

Mașiniști: Ion COJOCEA
Costel POTIRNICHE
Vasile NECULA

Zincografi: Dan ZARZU
Ion IVAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Liceul "UNIEA" — Focșani
Str. Cezar Bolliac, 15; telefon: 1 56 59
Căsuța poștală 110; cod 5 300

Tiparul: Întreprinderea poligrafică Bacău
Subunitatea FOCȘANI

DIN SUMAR

◎ EVENIMENT

„Focșani — aprilie 1963 — capitala tinerilor matematicenii din România”, de prof. Ecaterina Drăghici

◎ DIALOG LITERAR

Nușa Z. STANCU:

„Zaharia Stancu a ars ca o flacără pentru cel mult și obidiți” — interviu acordat prof. P. Dima

Zaharia Stancu — inedit: „Moartea Evangelinei”

◎ PRIETENII „REVISTEI NOASTRE”

Ana BLANDIANA: „Ceasornic”

◎ CENTENARUL „LUCEAFĂRULUI”

Gh. BULGĂR: „Luceafărul”, de M. Eminescu

N. CRĂCIUN: „Almanahul Societății academice social-literare „România jună”

P. DIMA: „Societatea academică social-literară „România jună”

C. ENICĂ: „Luceafărul” — privirea imanentă, privirea duplicitării

Marieta SAVA-BURSUC: „Memento etern: Eminescu” — „Esenta neamului”

Dan PĂDURARU: „La statuia lui Eminescu”

◎ DEBUTURI

◎ DINTRE SUTE DE CATARGE

◎ INTERVIU

Lambros ZOGAS (Grecia): „Miorița este cea mai înaltă întruchipare a genului creator al poporului român” — con vorbire realizată de prof. Marius Pop

◎ CRONICA LIMBII

de conf. univ. dr. Gh. POALELUNGİ

◎ SALONUL LITERAR

DRAGOSLOVENI

Premiul acordat de „Revista noastră”
Constantin ȘTEFĂNESCU

◎ FOȘTI ELEVI AI LICEULUI

„UNIREA”

Ion MINCU

◎ ISTORIE LITERARĂ

Florin PARASCHIV: „Constantin Stere — inedit”

◎ ISTORIE LOCALĂ

◎ NOTE DE LECTURĂ

◎ ECOURI

◎ UMOR

◎ MATEMATICA

◎ SPORT

Notre revue DU SOMMAIRE

© EVENEMENT

Stocşani — avril 1983 — capitale des jeunes mathématiciens de Roumanie — par Ecaterina Drăghici —

© BALLOUE LITTERAIRE

Nuşa Z. STANCU :

Zaharia Stancu a brûlé comme une flamme pour le grand nombre d'opposants — interview prise par Dima Petrușe — professeur

Zaharia Stancu — inédit : „La Mort d'Evanghelina”

© ANNÉE DE „NOTRE REVUE”

Ana BLANDIANA : „Horloge”

© LE CENTENAIRE DE LA REVUE „LUCEAFĂRUL”

Gheorghe BULGĂR : „Luceafărul” (réponse) de M. Eminescu

N. CRĂCIUN : „L’Almanach de la Société Académique Sociale et Littéraire „România Jună”

R. DIMA : „La Société Académique Sociale et Littéraire „România Jună”

E. ENICA : „Luceafărul — regard imminent, regard duplicitaire”

Marieta SAVA-BURSUC : „Memento éternel : Eminescu”; „L’Essence de notre peuple”

Dan PADURARU : „À la statue d’ Eminescu”

© LEQUEL DES NEVIRES ATTEINDRA AU RIVAGE

© INTERVIEW

Lambros ZOGAS (Grèce) : „„Miorita”, c'est la plus haute incarnation du génie créateur du peuple roumain” interview prise par Marius Pop — professeur

© CHRONIQUE DU LANGUAGE

par dr. Gheorghe Poalelungi — maître de conférences

© SALON LITTERAIRE DRAGOSLOVENI

Prix accordé par „NOTRE REVUE”

© ANCIENS ELEVES DU LYCEE „UNIREA”

Ion MINCU

© HISTOIRE LITTERAIRE

Florin PARASCHIV : „Constantin Stere — inédit”

© CRONIQUE LOCALE

© NOTES DE LECTURE

© ECHOS

© HUMOUR

© MATHÉMATIQUES

© SPORTS

„Our Magazine” FROM the SUMMARY

© EVENT

Focşani — April 1983 — the capital of the young Romanian mathematics, by prof. Ecaterina Drăghici

© LITERARY DIALOGUE

Nuşa Z. STANCU :

„Zaharia Stancu burnt as a flame for the many and poor people” — interview given to prof. Petrușe Dima

Zaharia Stancu — inédit : „Evanghelina’s Death”

© FRIENDS OF „OUR MAGAZINE”

Ana BLANDIANA : „Clock”

© CENTENARY OF „THE EVENING STAR”

Gh. BULGĂR : „The Evening Star”, by M. Eminescu

N. CRĂCIUN : „The Almanach of academic social-literary society „Yung Romania”

P. DIMA : „The academic social-literary society „Young Romania”

C. ENICA : „The Evening Star”, the imminent sight, the duplicitar sight”

SAN :

„An extensive debate regarding the

Dan PADURARU : „At Eminescu’s Statue”

© DEBUTS

© AMONG HUNDREDS OF MASTS

© INTERVIEW

Lambros ZOGAS (Greece) : „„Miorita” is the highest embodiment of the creative genius of the Romanian people” — conversation achieved by prof. Marius Pop

© CHRONICLE OF THE LANGUAGE

by univ. conf. dr. Gheorghe POALELUNGHI

© LITERARY SALOON

of nation”

The prize accorded by „Our Magazine”

© PAST PUPILS OF HIGH SCHOOL „UNIREA”

Ion MINCU

© LITERARY HISTORY

Florin PARASCHIV : „Constantin Stere — inédit”

© LOCAL HISTORY

© READING NOTES

© ECHOES

© HUMOUR

© MATHEMATICS

© SPORT

